

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Kinderopvang LittlePeople / BSO Next Step

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	VISIE OP KINDEROPVANG	5
§2.1	MISSIE	5
§2.2	VISIE	5
3	PEDAGOGISCHE DOELEN	7
§3.1	HET BIEDEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID.....	7
§3.2	MOGELIJKHEDEN BIEDEN VOOR ONTWIKKELING VAN DE PERSOONLIJKE COMPETENTIES.....	8
§3.3	MOGELIJKHEDEN BIEDEN VOOR ONTWIKKELING VAN DE SOCIALE COMPETENTIES	10
§3.4	LEREN OMGAAN MET DIVERSITEITEN EN OVERDRACHT VAN WAARDEN EN NORMEN	11
4	WERKWIJZE, GROEPSGROOTTE EN LEEFTIJDOPBOUW	13
§4.1	PEDAGOGISCH HANDELEN	13
§4.1.1	<i>Vanuit de positie van pedagogisch medewerker naar de kinderen:</i>	13
§4.1.2	<i>Vanuit de positie van pedagogisch medewerker naar de ouders:</i>	14
§4.1.3	<i>Vanuit de positie van pedagogisch medewerkers onderling:</i>	14
§4.1.4	<i>Vanuit signalerende rol en preventief handelen</i>	14
§4.2	OPENDEUREN BELEID	14
§4.3	HET SPELMATERIAAL	15
§4.4	DE FYSIEKE OMGEVING	15
§4.5	HET ACTIVITEITENAANBOD.....	15
§4.5.1	<i>Het activiteitenaanbod binnen de dagopvang</i>	15
§4.5.2	<i>De dagindeling van de dagopvang</i>	16
§4.5.3	<i>Het activiteitenaanbod binnen de 2+ groep</i>	17
§4.5.4	<i>De dagindeling van de 2+ groep</i>	17
§4.5.5	<i>Het activiteitenaanbod binnen de BSO</i>	18
§4.5.6	<i>De dagindeling van de buitenschoolse opvang</i>	20
5	HET AANBOD	22
§5.1	VOOR- EN VROEGSCHOOSE EDUCATIE	22
§5.1.1	<i>Methode VVE</i>	22
§5.1.2	<i>Visie VVE Startblokken: inbreng en spel staan centraal</i>	22
§5.1.3	<i>VVE: Inrichting van de groep: een rijke speelleeromgeving en voorbeelden van aanbod</i>	23
§5.1.4	<i>VVE en ouders</i>	24
§5.1.5	<i>Voorwaarden goede uitvoering VVE</i>	24
§5.1.6	<i>Doelgroepenbeleid</i>	24
§5.2	DOORGAANDE LIJN	25

§5.2.1	Kind volgsysteem.....	25
§5.3	TAAL.....	26
§5.4	WENBELEID	26
6	SIGNALEREN EN DOORVERWIJZEN	28
7	BEROEPSKRACHT-KIND-RATIO.....	30
§7.1	ONDERSTEUNING BEROEPSKRACHTEN	30
§7.2	DRIE UURSREGELING	30
§7.3	ACHTERWACHTREGELING.....	31
§7.4	TOERUSTING VOOR DE TAAK.....	31
§7.5	STAGIAIRES EN GROEPSHULPEN	32
8	WIJZIGINGEN IN OPVANG / EXTRA DAGDELEN.....	33
§8.1	WIJZIGINGEN IN DE OPVANG	33
§8.2	VAKANTIEPERIODEN	33
9	VIER-OGEN-PRINCIPE	34
10	PROTOCOLLEN	35
11	SAMENWERKING.....	37
§11.1	OUDERS	37
§11.2	OUDERCOMMISSIE	37
§11.3	GGD BRABANT ZUIDOOST	37
§11.4	BRANCHEVERENIGING	37
§11.5	HULPORGANISATIES EN LOKALE INSTELLINGEN.....	37
12	OVERIG	38
§12.1	VERZEKERINGEN.....	38
§12.2	KLACHTENREGLEMENT.....	38
BIJLAGE I.	BEROEPSKRACHT-KIND RATIO.....	39
BIJLAGE II.	OVERZICHT LOCATIES LITTLE PEOPLE/ BSO NEXT STEP	40
BIJLAGE III.	OPLEIDINGSPLAN 2018	42

1 INLEIDING

Kinderopvang LittlePeople / BSO Next Step wil zich profileren als kleinschalige kinderopvang in een huiselijke sfeer, waardoor er meer ruimte is voor een persoonlijke en liefdevolle aandacht voor elk kind.

Wij vinden dat elk kind uniek is en willen elk kind ondersteunen bij het verkennen van zichzelf en de omgeving. Dit willen we doen door het bieden van een vertrouwde en veilige omgeving waarin ruim aandacht is voor persoonlijke en liefdevolle aandacht, waarin uiteraard de samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en ouders cruciaal is. Wij vinden dat wij , door het bieden van kleinschalige opvang, hieraan uitermate goed invulling geven.

Onze pedagogisch medewerkers en groepshulpen werken volgens pedagogisch beleid van Kinderopvang LittlePeople / BSO Next Step dat bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en stimulerende omgeving.

Kinderopvang LittlePeople werkt constant aan kwaliteitsverbetering en volgt de ontwikkelingen met betrekking tot kinderopvang op de voet. Mogelijke wetswijzingen die jaarlijks in de maand januari en/of juli bekend worden gemaakt, worden in onze beleidsvoering meegenomen. Het pedagogisch beleidsplan is dan ook constant in ontwikkeling, nieuwe thema's en gewijzigde inzichten kunnen aanleiding zijn tot aanpassing van dit plan.

Wij zijn ervan overtuigd ouders het vertrouwen te kunnen geven in een veilige en stimulerende opvang.

Best, Maart 2019

Debbie Beunis – Jackson

2 VISIE OP KINDEROPVANG

Kinderopvang LittlePeople biedt verantwoorde kinderopvang voor kinderen van 0 tot 13 jaar.

Verantwoorde kinderopvang houdt in dat de opvang bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving.

Kinderopvang LittlePeople heeft een missie die zij wil uitdragen en een visie op wat zij wil zijn en hoe zij wil handelen. Deze visie en missie vormen de basis van het pedagogisch beleidsplan.

Het pedagogisch beleidsplan is geen onveranderlijk plan, nieuwe thema's en gewijzigde inzichten kunnen aanleiding zijn tot aanpassing van dit plan.

§2.1 Missie

Kinderopvang LittlePeople wil kwalitatieve en persoonlijke kinderopvang bieden voor kinderen van 0 tot 13 jaar.

Ons kinderopvangcentrum richt zich daarbij op kinderen uit allerlei soorten gezinnen waarmee de diversiteit binnen het centrum toeneemt. De organisatie heeft oog voor de wensen van de ouders, aangezien zij de basis vormen voor het kind. Uitgangspunt is dat ouders de regie hebben over de opvoeding.

Kinderopvang LittlePeople streeft ernaar een slagvaardige en dienstverlenende organisatie te zijn waarbij het kind als een uniek en sociaal wezen voorop staat.

§2.2 Visie

Onze kinderopvanginstelling heeft haar visie gebaseerd op de visies van pedagogen Célestine Freinet en Thomas Gordon. Thomas Gordon formuleert deze als volgt:

- Een kind heeft een natuurlijke leergierigheid en enthousiasme. Het is aan de volwassenen het kind de kans te geven alles waar hij belangstelling voor heeft te onderzoeken.
- Ieder kind is uniek. De omgeving moet het kind stimuleren tot zelfontdekking en zelf doen. Het kind leert door alles steeds weer zelf te doen.
- Een kind is een sociaal wezen, door samen te werken bereikt het meer dan in z'n eentje. Door expressie leert het kind zich vrij te uiten en zichzelf en de anderen beter kennen.
- Een kind maakt deel uit van de wereld om zich heen. Het kind heeft recht op de grote mensenwereld.

Wij brengen bovenstaande basisprincipes van de Gordon methode in praktijk door:

- Aandachtig te kijken en te luisteren naar elk individueel kind
- Elk kind als individu te benaderen
- Het kind te laten merken en weten dat zij het horen en zien
- Het kind aan te moedigen om te laten merken en verwoorden wat het beleeft en voelt
- Wij reageren op wat het kind zegt, zonder daarbij te oordelen
- Wij gaan op een respectvolle manier met de kinderen om
- Wij spreken het kind aan op zijn gedrag, niet op zijn persoon
- Wij benaderen elk kind op een zo positief mogelijke manier
- Wij reageren op kinderen zoveel mogelijk met de zg. 'ik-boodschap' waarbij we in deze boodschap het gedrag-gevoel-gevolg benoemen.

Freinet vindt het belangrijk dat een kind in contact staat met de wereld om zich heen. Kinderopvang is volgens hem geen kinderpaleis waar kinderen in hun eigen beschermende wereldje opgroeien. Freinet hecht veel waarde aan expressie aangezien dit een middel bij uitstek is om elkaar te laten zien in welke wereld we leven.

Freinet sluit goed aan op onze visie op groepsopvoeding: werken met kleine, verticale groepen waarin iedereen tot zijn recht komt. Gelijkwaardige relaties van kinderen binnen de groep en elkaar op de hoogte brengen van verschillende levensvormen. De pedagogisch medewerker stimuleert de interacties tussen de kinderen.

Bovengenoemde visie (en het pedagogisch beleid in het algemeen) geeft richting aan het verantwoord handelen van de pedagogisch medewerkers, directie en overige medewerkers binnen Kinderopvang LittlePeople. Bovendien vormt zij de basis voor de inrichting van de omgeving waarin het kind verkeert. Ontwikkeling en opvoeding zijn de uitkomst van een dynamisch proces tussen kind, opvoeder(s) en omgeving. Er is sprake van een voortdurende wisselwerking. Op basis van bovengenoemde visie formuleert de kinderopvanginstelling haar pedagogische doelen.

3 PEDAGOGISCHE DOELEN

De overheid verstaat onder kwaliteit van de kinderopvang: "verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving". Daarbij is het belangrijk dat het kind niet opgroeit naast de buitenwereld maar in de buitenwereld en dus deel uit maakt van deze wereld om zich heen. Kinderen ontwikkelen zich in een aantal stadia en elk kind doet dit in zijn eigen tempo.

Kinderopvang Little People besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling, die kinderen op verschillende gebieden doorlopen. Deze ontwikkeling betreft onder meer de sociale, emotionele, motorische, creatieve, cognitieve, morele en talige ontwikkeling, evenals de ontwikkeling van de identiteit en zelfredzaamheid. Deze ontwikkeling, omschreven in ons pedagogisch beleid, is gebaseerd op de 4 competenties uit de Wet Kinderopvang en de visie van de 4 pedagogische basisdoelen volgens Riksen-Walraven.

1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige omgeving.
2. Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling van de persoonlijke competenties
3. Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling van de sociale competenties
4. Leren omgaan met diversiteiten en overdracht van waarden en normen

§3.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen voelen dat ze er mogen zijn en op ons kunnen vertrouwen.

We vinden het dan ook belangrijk dat pedagogische medewerkers een goede band opbouwen met alle kinderen binnen kinderopvang Little People. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind een positief zelfbeeld ontwikkelt. Wij bieden kinderen een veilige en vertrouwde omgeving door er altijd voor de kinderen te zijn en naar hen te luisteren, hen serieus te nemen en open te staan voor hun emoties. Binnen het, voor de kinderen vertrouwde team, is er voor ieder kind een mentor die de ontwikkeling van het kind nauwlettend in de gaten houdt, zodat er goed kan worden ingespeeld op de behoeftes van het kind.

Hierdoor zorgen wij ervoor dat kinderen zich bij ons veilig, geborgen en geaccepteerd worden, waardoor er ruimte en vrijheid ontstaat om tot actie te komen en te onderzoeken, contact te leggen, nieuwsgierigheid te ontplooiën en vertrouwen op te bouwen in zichzelf en anderen.

Wij vangen kinderen op in verticale groepen. Hierdoor is er meer overeenkomst met de gezinssituatie, waarbij kinderen van diverse leeftijden ook samen opgroeien. Bovendien blijven kinderen hierdoor langere tijd samen met dezelfde kinderen. Ook de pedagogisch medewerkers werken zoveel mogelijk op vaste tijden, waardoor de kinderen steeds 'dezelfde gezichten' binnen hun opvanggroep tegenkomen. Dit principe is ook van toepassing op onze groepen van de BSO: wij werken met vaste pedagogisch medewerkers. We werken aan een ontspannen sfeer, benaderen kinderen vanuit een positieve houding, ons corrigerend gedrag naar de kinderen vindt dan ook altijd plaats vanuit een positief uitgangspunt. We hanteren duidelijke afspraken en alle medewerkers werken vanuit de bekende principes: Regelmaat, Rust en Reinheid. Ook staan wij garant voor een fysieke veiligheid middels het regelmatig uitvoeren van de risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) veiligheid.

Onze pedagogisch medewerkers luisteren goed naar de kinderen en nemen ze serieus. Als bijvoorbeeld een kind verdrietig is als de ouder weggaat, neemt de pedagogisch medewerker dat gevoel serieus. Ze begeleidt het verdrietige kind bij het nemen van afscheid van de ouder en neemt vervolgens het kind mee naar een veilige spelactiviteit en blijft in de nabijheid van dit kind. Wanneer het kind laat zien, dat

het zelfstandig verder kan spelen, vergroot zij deze afstand, maar blijft alert op het gedrag dat het kind laat zien. Het kind moet weten dat het gezien wordt en ook blijft. Gedurende het dagdeel zorgen wij ervoor dat het kind zich prettig blijft voelen in de groep.

De kinderen voor de buitenschoolse opvang worden altijd door dezelfde pedagogisch medewerkers en/of groepsondersteuners opgehaald van de diverse basisscholen en onder hun begeleiding naar de buitenschoolse opvang gebracht. Er is ruimte voor ieder kind om zijn persoonlijke ervaringen van die schooldag te delen met zowel de pedagogisch medewerkers als de groepsgenoten.

Praktijkvoorbeelden dagopvang (0-4 jr):

- Onze pedagogisch medewerkers werken zoveel mogelijk op dezelfde dagdelen, waardoor er zoveel mogelijke 'dezelfde gezichten' in de groep werken, waarin het kind wordt opgevangen, waardoor het kind een band kan opbouwen met de pedagogische medewerkers. Bekend gezicht = veilig!
- Wij besteden veel aandacht aan de gevoelens van de kinderen, zowel de blijde als verdrietige emoties. Wij stellen de kinderen altijd eerst op hun gemak, wanneer zij hun emoties aan ons of andere kinderen kenbaar willen maken. Indien zij dit (nog) niet helemaal zelf kunnen, worden zij daarbij geholpen, op een manier, die bij het individuele kind past.
- Wij werken volgens een dagritme en maken dit m.b.v. dagritme kaarten kenbaar, zodat de kinderen weten wat ze die dag al hebben gedaan en wat er nog gaat gebeuren.
- We zorgen voor rust in de groep, de ruimte is ingedeeld in verschillende hoeken, er zijn voor de kinderen duidelijke afspraken hoe en waar het speelmateriaal is te vinden en weer opgeruimd moet worden. Wij helpen hen daarbij.

Praktijkvoorbeelden buitenschoolse opvang (4 – 13 jr):

- Onze pedagogisch medewerkers werken zoveel mogelijk op dezelfde dagdelen, waardoor er zoveel mogelijke 'dezelfde gezichten' in de groep werken, waarin het kind wordt opgevangen, waardoor het kind een band kan opbouwen met de pedagogische medewerkers. Bekend gezicht = veilig!
- Wij besteden veel aandacht aan de gevoelens van de kinderen, zowel de blijde als verdrietige emoties. Wij stellen de kinderen altijd eerst op hun gemak, wanneer zij hun emoties aan ons of andere kinderen kenbaar willen maken. In een (kring)gesprek worden eventuele conflictjes besproken en opgelost.
- Er hangt een gezellige huiselijke sfeer in onze groepen. Kinderen mogen zelf hun activiteiten kiezen, ook wanneer zij liever niet deelnemen aan een groepsactiviteit.
- Pedagogisch medewerkers halen de kinderen voor de buitenschoolse opvang op bij de basisschool, die zij bezoeken.

§3.2 Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling van de persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen en creativiteit bedoeld. Dit stelt het kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken. Het kind moet eigen verantwoordelijkheid dragen naar draagkracht en moet gestimuleerd worden tot zelfontdekking en zelf doen. Hierbij moet voortdurend gekeken worden waaraan een kind behoefte heeft, wat op dat moment voor een kind belangrijk is, wat het wil leren.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen mogen ontdekken wat zij kunnen en waar zij plezier aan beleven. Wij stimuleren hen in deze ontdekkingstocht naar wat zij zelf kunnen en wat zij willen bereiken door

vallen en opstaan. We reageren positief op hun reeds verworven competenties en stimuleren hen steeds bij hun verdere ontwikkeling, waarbij we zeker aandacht besteden aan de nog niet verworven competenties. Wij gaan daarbij uit van ieder kind afzonderlijk.

We stimuleren de kinderen om zoveel mogelijk zelfstandig te handelen en zelf te laten kiezen aan welke activiteit ze willen deelnemen. Onze ruimtes zijn dan ook dusdanig ingericht dat kinderen voldoende keuzemogelijkheden hebben. Zo kan het voorkomen dat een paar kinderen aan tafel knutselen, terwijl andere in het speelhuisje spelen en weer andere in de zithoek op de grond met blokken spelen. Onze pedagogisch medewerkers kunnen de kinderen zelfstandig laten spelen of sluiten aan bij het spel, waarbij zij de kinderen stimuleren om hun spel uit te breiden en nieuwe dingen te ontdekken. Wij stimuleren de kinderen waar ze goed in zijn. Wij werken vanuit het positieve en vinden het belangrijk om veel complimenten te geven. Als het een keer niet lukt, helpen we het kind door tips te geven d.m.v. meedoen en voordoen, zodat de kans op een succeservaring vergroot wordt.

Kinderen maken deel uit van onze samenleving en moeten niet opgroeien in een aparte kinderwereld waarin het kind gedwongen wordt met speelgoed alleen maar te doen alsof en die spelletjes moeten spelen die kinderen altijd moeten spelen omdat het zo zou horen. Spel en speelgoed moet perspectief bieden voor een ontwikkeling, die leidt naar een steeds actiever mee mogen en kunnen doen in onze maatschappij. De kinderen zijn zelf medeverantwoordelijk voor de dagelijkse werkzaamheden. Om dit doel te bereiken, betrekken wij kinderen actief bij taken en activiteiten. Bijvoorbeeld stimuleren wij kinderen te helpen bij klusjes zoals het opruimen, boodschappen doen, in de tuin helpen en tafel dekken, maar (voor de grotere kinderen) ook bij het spelen met en helpen van jongere kinderen.

Praktijkvoorbeelden dagopvang (0-4 jaar):

- Wij leren de kinderen zoveel mogelijk zelfstandig te handelen, zoals zichzelf aankleden en zelfstandig naar het toilet gaan. We laten merken dat we heel trots op hen zijn als ze hierbij stap voor stap kleine resultaten bereiken.
- Wij sluiten met onze (VVE) activiteiten aan bij het ontwikkelingsniveau van het kind en stimuleren hen om steeds een stapje verder te komen. We maken gebruik van de methode "Startblokken en Basisontwikkeling".
- We helpen de kinderen stap voor stap bij het afscheid nemen van hun ouders, zodat zij gewend raken om gedurende langere tijd niet in de directe nabijheid van de eigen ouders te zijn.

Praktijkvoorbeelden buitenschoolse opvang (4-13 jaar):

- We leren kinderen om zoveel mogelijk zelfstandig te handelen en gezamenlijk oplossingen te zoeken voor kleine en grotere problemen.
- We maken de kinderen medeverantwoordelijk voor de ruimte, zowel voor de inrichting als het opgeruimd houden hiervan.
- Tijdens de buitenschoolse opvang hebben de kinderen de gelegenheid om (op een verantwoorde) manier te experimenteren. Dit kan met behulp van (creatief) materiaal en met andere spelvormen, zoals technisch speelgoed e.d.
- Het programma wordt in overleg met de kinderen voor een bepaalde periode vastgesteld (b.v. thema's, sportactiviteiten)

§3.3 Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling van de sociale competenties

Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen en conflicten voorkomen en oplossen.

Wij hebben aandacht voor de kinderen en vragen hen ook aandacht te hebben voor elkaar. Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren omgaan met anderen: samen spelen, rekening houden met elkaars gevoelens, om hulp vragen en elkaar helpen.

Kinderen leren van de ervaringen van andere kinderen en van volwassenen in hun directe omgeving. We willen dit bereiken door bijvoorbeeld de oudere kinderen binnen de groep te stimuleren om de jongere kinderen te helpen of bij activiteiten te betrekken. Hiermee bevorderen we onze kinderen om samen te spelen, met elkaar rekening te houden en van elkaar te leren. Daarnaast spelen we bijvoorbeeld veel spelletjes waarbij kinderen leren om op hun beurt te wachten, elkaar te helpen en dingen te delen.

Kinderen leren door nabootsen, samenspel, zelf handelen en ontdekken en daar met anderen over te communiceren. Het is de professionaliteit van de pedagogisch medewerker die hier een belangrijke rol in heeft. Zij geeft sturing aan het proces dat de kinderen eerst zelf in gang zetten. Door middel van expressie leert het kind zich vrij te uiten en zichzelf te presenteren aan anderen. We stimuleren kinderen bijvoorbeeld ook elkaar te troosten als een ander kind verdrietig is en sorry te zeggen als je iemand verdriet hebt gedaan. Wij leren het kind voor zichzelf op te komen door grenzen aan te geven, maar ook om elkaar te helpen, bij de dagelijkse routines zoals bijv. aan- en uitkleden, opruimen, dingen openen en sluiten.

Communiceren is een belangrijke sociale vaardigheid, waar wij binnen ons kinderdagverblijf veel aandacht aan besteden. Wij werken eraan dat kinderen steeds beter in staat zijn om duidelijk te maken wat ze bedoelen of willen en dat ze kunnen laten blijken dat ze begrijpen wat dat ander bedoelt of zegt. Taal speelt hierbij een belangrijke rol. Wij stimuleren dan ook dat kinderen bij betekenisvolle activiteiten de Nederlandse taal steeds actiever gaan gebruiken.

Praktijkvoorbeelden dagopvang (0-4 jaar):

- We leren de kinderen om rekening te houden met elkaar en leren hen m.b.v. kleine 'regels' zich aan afspraken te houden, b.v.: elkaar niet duwen, op elkaar wachten als we samen weggaan, geen speelgoed van elkaar afpakken, etc.
- We maken samen plezier, maar hebben ook aandacht voor elkaars verdriet en stimuleren kinderen om elkaar te troosten.
- We leren kinderen om elkaar te helpen bij bijv. aan -en uitkleden, speelgoed pakken etc. Omdat wij de kinderen in een verticale groep opvangen, komt dit in de praktijk dagelijks voor.
- Kinderen, die uit zichzelf minder aandacht vragen, worden door onze pedagogisch medewerkers extra gestimuleerd om met de groepsgenootjes contact te leggen en mee te doen aan activiteiten. Wanneer een kind dit niet wil, wordt de activiteit, samen met een pedagogisch medewerker of groepshulp, op afstand gevolgd.

Praktijkvoorbeelden buitenschoolse opvang (4-13 jaar)

- Er is op de dag van de opvang altijd aandacht voor de ervaring/belevenissen van de schooldag van het kind. Kinderen kunnen deze onderweg naar de bso met elkaar en/of de pedagogisch medewerker bespreken, of bij het startmoment aan tafel, waarbij er eerst samen iets gegeten of gedronken wordt.
- Momenten van plezier en verdriet, worden samen gedeeld, wanneer het kind dat het betreft, dit zelf ook wil. Indien er een conflict is, wordt dit met de betrokken kinderen besproken en opgelost.
- We vragen met regelmaat aan de kinderen wat zij van de buitenschoolse opvang vinden en staan open voor hun ideeën.
- We vinden de groepssfeer erg belangrijk en ondernemen hiervoor gezamenlijke activiteiten, zoals picknick, uitstapjes, samen thema's kiezen en uitwerken. We letten erop dat alle kinderen van de groep hierbij betrokken worden en er democratische beslissingen genomen worden.

§3.4 Leren omgaan met diversiteiten en overdracht van waarden en normen

Kinderen zijn niet gelijk maar wel gelijkwaardig. Ieder kind is uniek. Kinderen moeten de kans krijgen om met verschillende levenswijzen en verschillende culturen kennis te maken en zich eigen te maken. Kinderopvang Little People biedt een bredere afspiegeling van de samenleving in vergelijking met het afzonderlijk gezin waar het kind vandaan komt. Bij ons komen kinderen in aanraking met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. In de samenleving gelden bepaalde algemeen geaccepteerde waarden en normen. Deze worden dan ook uitgedragen door ons team van pedagogisch medewerkers. Wij accepteren elkaar zoals we zijn. Wanneer kinderen bijvoorbeeld vragen hebben over elkaar, geven we hen op een verantwoorde manier uitleg. De pedagogisch medewerker heeft hierin een duidelijke voorbeeldrol, waarbij respect voor elkaar het belangrijkste uitgangspunt is en er op een natuurlijke manier waarden en normen worden gerespecteerd en indien nodig ook aangeleerd. Onze pedagogisch medewerkers letten er dan ook op dat alle kinderen binnen de opvanggroepen zich gezien, gerespecteerd en gewaardeerd voelen.

Praktijkvoorbeelden dagopvang (0-4 jaar):

- Onze pedagogisch medewerkers gaan respectvol om met ieder kind en accepteren het kind zoals het is. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de thuissituatie van het kind.
- Wanneer wij zien dat kinderen niet goed met elkaar omgaan, wordt dit met hen besproken en vooral uitgelegd, waarom dit gedrag niet wenselijk is. Stapje voor stapje raken de kinderen steeds meer gewend aan de groepsregels, wat wel en niet mag, wat wel en niet kan en wat wel en niet gewaardeerd wordt.
- Onze pedagogisch medewerkers verdelen op een verantwoorde manier hun aandacht over de groep, zodat alle kinderen het gevoel hebben erbij te horen. Zij spelen dan ook zoveel mogelijk in dezelfde ruimte, zodat het contact hebben met elkaar gemakkelijk is. Kinderen worden vaak door onze pedagogisch medewerker met hun naam genoemd, zodat ze het gevoel hebben 'in beeld' te zijn.
- Voor het gezamenlijk eten en drinken aan tafel zijn er vaste afspraken (manieren), die wij onze kinderen leren. Er zit altijd een pedagogisch medewerker aan tafel, die het voorbeeld gedrag laat zien en kinderen helpt om zich aan deze afspraken te kunnen houden.

Praktijkvoorbeelden buitenschoolse opvang (4-13 jaar):

- Onze pedagogisch medewerkers gaan respectvol om met ieder kind en accepteren het kind zoals het is. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de thuissituatie van het kind.

- Wij verwachten van onze kinderen dat zij respectvol met elkaar omgaan en maken hen hiervoor medeverantwoordelijk, d.m.v. het zich houden aan de groepsregels. Deze worden met regelmaat besproken en indien nodig n.a.v. een actuele situatie.
- Wij besteden aandacht aan diversiteit door m.b.v. thema's en activiteiten onze kinderen kennis te laten maken met gewoontes, gebruiken en culturen, die minder direct bij hun eigen leefwereld staan, maar waarmee zij wel in aanraking (kunnen) komen. Indien mogelijk sluiten wij bij de thema's van de basisschool aan.

4 WERKWIJZE, GROEPSGROOTTE EN LEEFTIJDOPBOUW

§4.1 Pedagogisch handelen

Ons pedagogisch beleid krijgt in de praktijk vorm en wordt zodoende omgezet in pedagogisch handelen. Onze opvang vindt, waar mogelijk, plaats in verticale groepen. Zodat kinderen met en van elkaar leren. (Zie [bijlage II](#) voor maximale groepsgrootte en leeftijdsopbouw per locatie).

De groepsopvang verschilt van de thuissituatie. Er zijn andere gewoonten, rituelen, regels en activiteiten en er zijn vooral meer kinderen. Er wordt veel waarde gehecht aan de meerwaarde van de groep, namelijk de mogelijkheden tot ontwikkeling van de sociale en emotionele vaardigheden, creatieve vaardigheden en omgang met diversiteit. Wij vinden binnen LittlePeople de opvang in een stabiele groep, die langere tijd bij elkaar is, belangrijk voor het aangaan en kunnen blijven bestaan van vriendschappen tussen kinderen. Een verticale groep stimuleert de taalontwikkeling beter, kinderen leren van elkaar, met name de jongere kinderen van de oudere. Er kunnen hierdoor betere gehechtheidrelaties ontstaan, zowel tussen de kinderen onderling als met de pedagogisch medewerkers.

Wij handelen volgens de democratische opvoedstijl. Er wordt veel waarde gehecht aan het recht op vrije meningsuiting, persoonlijke vrijheid en gelijkheid van alle kinderen. De mening van de kinderen telt zeker mee en de pedagogisch medewerker benadert het kind met begrip en respect. Zij dragen in ieder geval de volgende waarden en normen uit, zowel naar de kinderen, hun ouders en collega's:

- Kinderen dragen op hun eigen niveau medeverantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen op de groep.
- Respect voor autonomie wat inhoudt dat kinderen voortdurend de kans krijgen om dingen zelf te doen en zelf uit te proberen.
- We stimuleren dat kinderen zoveel mogelijk elkaar helpen en troosten
- Ieder kind mag zijn zoals het is en dat wordt zowel door de groepsleiding als door de andere kinderen gerespecteerd.
- We zijn met elkaar verantwoordelijk voor de sfeer in de groep.

§4.1.1 Vanuit de positie van pedagogisch medewerker naar de kinderen:

Pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de thuissituatie en betrekken dit bij de opvoeding binnen onze dagopvang en BSO. Zij voeren leuke en zinvolle activiteiten uit met de kinderen. Zij bezitten voldoende sensitieve responsiviteit, waardoor ze op de juiste wijze ingaan op signalen die het kind laat zien of merken, zoals verdriet, blijdschap, verlegenheid, boosheid etc. De pedagogische medewerker geeft op zulke momenten de emotionele ondersteuning, waar het kind op dat moment behoefte aan heeft. Bovendien zijn onze medewerkers deskundig genoeg om de kinderen te helpen bij het structureren, praten en uitleggen, de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren en de interacties tussen kinderen te begeleiden en te bevorderen.

Onze medewerkers werken vanuit een positieve houding naar de kinderen toe. In het geval kinderen negatief gedrag laten zien wordt hier op een positieve manier mee omgegaan en uitleg gegeven aan de kinderen, waarom dit gedrag niet gewenst is. Wanneer kinderen gedurende langere tijd achtereen negatief gedrag vertonen en dit ook een nadelige invloed heeft op de sfeer in de groep, kan de pedagogisch medewerker een zogenaamde 'time-out' hanteren, waarbij ze een kind gedurende korte tijd op een stoeltje plaatst in de groepsruimte, maar niet in de directe nabijheid van de andere kinderen. Indien dit middel is ingezet, wordt hierover altijd gecommuniceerd met de ouders.

De pedagogisch medewerker geeft de kinderen voldoende ruimte voor het doen van eigen ontdekkingen en begeleidt hen daarbij. Ze laat de kinderen zoveel mogelijk vrij om wel of niet mee te doen aan activiteiten. De pedagogisch medewerker sluit aan bij de ervaringen van de kinderen en noteert bijzonderheden. Er heerst een pedagogisch klimaat, waarin ruimte is voor groepsopvoeding en voor individuele ontplooiing van ieder kind afzonderlijk.

§4.1.2 Vanuit de positie van pedagogisch medewerker naar de ouders:

Ouders hebben de regie over de opvoeding en vormen de basis voor het kind. Interesse van onze pedagogisch medewerkers in de thuissituatie van het gezin is belangrijk en komt steeds terug in de belevingswereld van het kind. Contact tussen pedagogisch medewerkers en ouders vindt plaats op elke dag dat het kind gebruik maakt van onze opvang. Bij alle ophaalmomenten worden ouders in een gesprek(je) geïnformeerd over het verloop van de dag.

§4.1.3 Vanuit de positie van pedagogisch medewerkers onderling:

Pedagogisch medewerkers staan open voor elkaar, delen hun ervaringen en evalueren met regelmaat het werkproces. Dit kan tot gevolg hebben dat werkwijzen en handelingen worden bijgesteld of gewijzigd. Dit laatste mag pas plaats vinden, nadat hierover is gecommuniceerd met de directie. Ook tussen onze pedagogisch medewerkers onderling is respect voor elkaars diversiteit.

§4.1.4 Vanuit signalerende rol en preventief handelen

Pedagogisch medewerkers observeren, registreren en rapporteren het gedrag en de ontwikkeling van de kinderen. Tweewekelijks vindt er een kind overleg plaats, waarin alle kinderen kort worden besproken. Bijzonderheden worden genoteerd in de groepsmap.

§4.2 Opendeuren beleid

Definitie van opendeurenbeleid:

Opendeurenbeleid is een pedagogische methode, waarbij kinderen structureel de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen.

Naarmate de kinderen ouder worden is het geen natuurlijke situatie om de gehele dag binnen één ruimte te verblijven. Eén ruimte biedt hen te weinig mogelijkheden voor uitdaging om de wereld om zich heen te ontdekken. Daarom bieden wij onze kinderen de gelegenheid om tijdens hun aanwezigheid ook buiten de eigen groepsruimte te laten verblijven. Dit houdt bij ons in dat kinderen kunnen spelen in de buitenruimte en in de groepsruimte van andere kinderen. Hierbij ontmoeten de kinderen ook andere kinderen, buiten hun eigen groepsgenootjes.

Na het eten van het fruit bieden wij de kinderen vanaf 2 jaar, met regelmaat een gezamenlijke educatieve activiteit aan, zoals een spelletje, muziek en dans, een voorleesverhaal, etc. De oudere kinderen komen dan bij elkaar in één van de beide groepsruimtes, zodat de pedagogisch medewerker een gerichte activiteit kan aanbieden, zonder dat zij daarbij onderbroken wordt door jongere kinderen, die nog niet aan een dergelijke activiteit kunnen deelnemen. De jongere kinderen slapen op dat moment of verblijven in de andere groepsruimte.

Voor het veilig en verantwoord uitvoeren van het opendeurenbeleid nemen wij de volgende maatregelen:

- De activiteit wordt altijd vooraf voorbereid en staat genoteerd op het dagritmeschema.
- Onze pedagogisch medewerkers letten extra op de fysieke veiligheid en het emotionele welbevinden van de kinderen, die niet in de eigen groepsruimte verblijven.
- Kinderen, die voor het eerst buiten de eigen groepsruimte verblijven, doen dat aanvankelijk alleen wanneer de eigen, voor het kind bekende, pedagogisch medewerker in de andere groepsruimte aanwezig is (emotionele veiligheid).
- Ouders worden vooraf geïnformeerd, wanneer hun kind deelneemt aan een activiteit buiten de eigen groepsruimte en pedagogisch medewerkers evalueren met de ouders met regelmaat het verloop hiervan.
- De beroepskracht-kind ratio wordt nauwlettend gecontroleerd en niet overschreden.

§4.3 Het spelmateriaal

Het is belangrijk dat er voor de leeftijd van de kinderen geschikt spelmateriaal binnen en buiten aanwezig is. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt/gespeeld met levensechte materialen. Goed spelmateriaal is multifunctioneel, uitnodigend en bruikbaar in de grote mensenwereld. Hierdoor wordt de werkelijkheid naar binnen gehaald zonder daarbij de waarde van de fantasie teniet te doen.

§4.4 De fysieke omgeving

De ruimte, waarin de kinderen worden opgevangen, is ingedeeld in verschillende functionele werk/speelhoeken, die verschillende soorten werk/spel mogelijk maken. Er is ook een rustig gedeelte binnen deze ruimte waar kinderen kunnen samenspelen maar zich ook alleen kunnen terugtrekken, zonder dat zij daarbij uit het zicht zijn van de pedagogisch medewerker. De inrichting van de ruimte is dusdanig dat deze spel uitlokt en de zelfstandigheid van de kinderen bevordert

De ruimte wordt ten minste jaarlijks op veiligheid en gezondheid getoetst aan de hand van een risico-inventarisatie en –evaluatie (veiligheid en gezondheid), volgens de normen van de GGD. Deze ligt ter inzage op de groep en wordt tevens gecontroleerd door de inspectie van de GGD. Deze inspecties kunnen zowel aangekondigd als niet aangekondigd plaats vinden.

§4.5 Het activiteiten aanbod

De dagopvang werkt met een vaste dagindeling. De activiteitschema's kunt u terugvinden op de website en op onze locaties. Hierin zijn opgenomen: tafelmomenten, kring – en spelactiviteiten en rustperiodes. De buitenschoolse opvang werkt aan de hand van een activiteitschema.

§4.5.1 Het activiteiten aanbod binnen de dagopvang

Er is ruim voldoende speelgoed en binnenspeelruimte aanwezig. Kinderen van de dagopvang gaan samen met de leiding wandelen, picknicken in een park of een boodschap doen. Er zijn spelletjes en knutselspullen aanwezig. De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen ervaringen te uiten en met elkaar te delen. Ook het uitvoeren van zelfstandig uitgevoerde activiteiten hebben een grote rol tijdens de opvanguren. Ervaringen van buiten worden naar binnen gehaald, zodat de kinderen de mogelijkheid krijgen om de wereld om hen heen steeds beter te leren kennen.

Daarnaast heeft ook de buitenruimte voldoende spelmaterialen en ruimte, waar de kinderen onder toezicht van de pedagogisch medewerker naar hartenlust kunnen bewegen en spelen.

§4.5.2 De dagindeling van de dagopvang

De dagopvang werkt met een vaste dagindeling.

Als kinderen 's morgens worden gebracht (vanaf 05.45 uur) wordt er eerst een rustige activiteit gedaan. Wanneer blijkt dat een kind erg moe is, wordt het naar bed gebracht voor een ochtendslaapje. Kinderen, die wat later binnen komen kiezen zelf een activiteit waarmee ze willen starten. Daarna wordt er gezamenlijk aan de groepstafel iets gedronken en fruit gegeten en kunnen de kinderen hun verhaal kwijt (kinderen kunnen tot 09.30 uur gebracht worden). Na het fruit eten wordt met de kinderen besproken wat zij die dag gaan doen. Dit geeft kinderen structuur en bereidt hen tevens voor op wat komen gaat. Kinderopvang LittlePeople vindt het belangrijk dat hetzelfde ritueel elke dag terug komt. Op deze manier weet het kind waar hij/zij aan toe is, wat een veilig en vertrouwd gevoel geeft.

Vervolgens wordt er tijd vrijgemaakt voor vrij spel of een activiteit. Dit kan een activiteit met de gehele groep zijn of met een klein groepje. Met kinderen, die behoefte hebben aan wat extra aandacht of ondersteuning kan ook een individuele activiteit uitgevoerd worden. Bij mooi weer gaan de kinderen naar buiten. Tegen 11.30 uur is het tijd om te gaan lunchen. De kinderen krijgen eerst een boterham met iets gezonds erop, vervolgens mogen ze iets zoets kiezen.

We proberen de kinderen zoveel mogelijk hun eigen brood te laten smeren, afhankelijk van de leeftijd. Kinderen kunnen op dit moment de warme maaltijd gebruiken. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders. Dan wordt het tijd om te gaan slapen. De kinderen die geen slaaprust meer nodig hebben spelen rustig op de groep. Tegen 15.00 uur worden de kinderen wakker gemaakt en stimuleren de leidsters de kinderen zichzelf aan te kleden. Kinderen krijgen de tijd om te gaan plassen en vervolgens mogen ze weer aan tafel gaan zitten. Er wordt yoghurt gegeten met een koekje, en er vinden gesprekjes aan tafel plaats. Hierbij stimuleert de pedagogisch medewerker alle kinderen om hier aan deel te nemen. Als het mooi weer is kunnen de kinderen daarna naar buiten of wordt er een georganiseerde activiteit binnen aangeboden. Kinderen worden gestimuleerd om hieraan mee te doen, maar worden nooit verplicht. Kinderen kunnen vanaf 16.00 uur weer opgehaald worden. Er wordt altijd door een van de pedagogische medewerkers een overdracht gegeven.

Uiteraard slapen en eten de baby's in hun eigen ritme. Het ritme van thuis wordt hierbij aangehouden. Wel betrekken de leidsters de baby's zoveel mogelijk bij de oudere kinderen, dit om de sociaal emotionele ontwikkeling te stimuleren.

Algemeen:

- Kinderen willen dikwijls graag meedoen met het uitvoeren van (kleine) huishoudelijke taken zoals iets in de prullenbak gooien, met een doekje schoonmaken en helpen met de tafel dekken. Welke taken een kind mag doen, hangt af van de leeftijd en van wat een kind aankan. Er wordt geen onderscheid gemaakt bij het verdelen van taken tussen jongens en meisjes.
- De kinderen gaan in principe elke dag naar buiten tenzij het bijzonder slecht weer is. Dit kan zijn in de vorm van spelen in de buitenruimte van ons kinderdagverblijf of een kleine wandeling in de buurt ervan. Pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om tijdens hun spel of de wandeling te verwoorden wat ze zien en ervaren. Ook hierbij krijgen het weer en de wisseling van de seizoenen aandacht. De kinderen wordt respect voor natuur bijgebracht. Wij attenderen hen op de dingen die we zien en leggen hen uit om niet zomaar iets te plukken of kapot maken,

- Bij het creatief bezig zijn (zoals knutselen) stimuleren we de kinderen door ook zelf als pedagogisch medewerker enthousiast aan de gang te gaan. De kinderen worden niet gedwongen om iets te maken, enkel gestimuleerd om dit wel te doen. Wanneer kinderen dat echt niet willen respecteren we dit. Bij kinderen kan het resultaat van een creatieve/expressieve activiteit een gevoel geven van trots op eigen kunnen. Prestatiedrang en onderlinge competitie tussen de kinderen worden niet door de pedagogisch medewerkers bevorderd. Wij vergelijken de verschillende prestaties van kinderen niet met elkaar, elk product van een kind heeft waarde!
- De pedagogisch medewerker besteedt aandacht aan het samen muziek maken, zingen en het doen van kringspellen met liedjes.

Kinderopvang LittlePeople gaat bewust om met televisie kijken. Dit wil zeggen dat er met mate televisie en dvd wordt gekeken en alleen naar programma's die voor de kinderen geschikt zijn. Bij het vieren van feesten wordt aangesloten bij de belevingswereld van de kinderen.

§4.5.3 Het activiteitenaanbod binnen de 2+ groep

De ruimte van de 2+ groep is ingedeeld in diverse hoeken: Keukentje, leeshoek, poppenhoek, verkeersmat met auto's etc. Daarnaast is er veel ontwikkelingsmateriaal aanwezig, zoals puzzels, sorteerspellen en eenvoudige gezelschapsspelletjes. Afhankelijk van het thema worden er knutselwerkjes gemaakt (tekenen, plakken, knippen en plakken, werken met klei etc.) Er wordt veel aandacht besteed aan het voorlezen. De prentenboeken, waaruit wordt voorgelezen sluiten vaak aan bij het thema. Ook wordt er veel gezongen en muziek gemaakt met instrumentjes. Er is een buitenruimte beschikbaar met vaste speeltoestellen, rijdend materiaal en een zandbak. Wanneer het weer het toelaat wordt er elk dagdeel even buiten gespeeld.

§4.5.4 De dagindeling van de 2+ groep

Bij binnenkomst worden de jassen en tassen opgehangen en het meegebrachte fruit wordt in een daarvoor bestemde schaal gelegd. Er wordt zorgvuldig afscheid genomen van de ouders, de kinderen mogen vrij spelen tot het moment dat alle kinderen aanwezig zijn.

Vervolgens komen alle kinderen bij elkaar in een kring en begroeten elkaar. Kinderen, die dat willen, mogen iets veertellen over wat ze hebben meegemaakt. Er wordt een hulpje van de dag aangewezen, die de dagritme kaarten ophangt. Er kan nog een liedje gezongen worden en er wordt kort uitleg gegeven over wat er die ochtend/middag op het programma staat.

Daarna is er een moment van vrij spelen. Pedagogische medewerkers ondersteunen de kinderen hierbij, door aan te sluiten bij hun spel. Dit is ook het moment waarop er met een klein groepje een knutselwerkje kan worden gemaakt, onder begeleiding van één van de beide aanwezige pedagogisch medewerkers. Het einde van deze activiteit wordt aangekondigd door het zingen van het opruimliedje, waarna alle kinderen helpen met het opruimen van het speelgoed.

Dan volgt er een eet- en drinkmoment. Alle kinderen wassen eerst hun handen en gaan daarna weer op een stoel in de kring zitten. Het fruit wordt (schoongemaakt) aangeboden op een schaal, waarvan ieder kind om de beurt een stukje neemt. Daarna krijgen de kinderen drinken in een beker.

Indien de weersomstandigheden het toelaten wordt er buiten gespeeld, lukt dit niet, dan wordt er binnen gespeeld en worden er bewegingsspelletjes gedaan, gedanst en/of gezongen. Er is ook ruimte om vrij te spelen.

Gedurende het dagdeel wordt er een geplande VVE activiteit uitgevoerd, die door één van de beide pedagogisch medewerkers is voorbereid. Deze activiteit kan plaats vinden in de openingskring (voorlezen, zingen, spelletje) of tijdens de momenten van vrij spelen. Er zijn activiteiten, die met de gehele groep uitgevoerd kunnen worden en activiteiten, die in kleine groepjes uitgevoerd moeten worden. Bij deze laatste vorm is er een pedagogisch medewerker, die de activiteit met de kleine groep uitvoert en een pedagogisch medewerker, die zich bezig houdt met de overige kinderen. Bij het werken in kleine groepjes letten wij erop dat kinderen met een VVE indicatie zeker aan de beurt komen.

Aan het eind van het dagdeel wordt er weer gezamenlijk opgeruimd en komen de kinderen weer samen in de kring. Er worden eventueel werkjes uitgedeeld, die mee naar huis mogen en het afscheidsliedje wordt gezongen. Daarna wordt de deur geopend voor de ouders.

De kinderen van de locatie Wildheuvel lopen naar de locatie Paardenhei. In het protocol 'Brenge en halen 2+ groep' staat dit uitgebreid beschreven.

§4.5.5 Het activiteiten aanbod binnen de BSO

Er zijn spelletjes en knutselspullen aanwezig. De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen ervaringen te uiten en te delen en activiteiten zo veel mogelijk zelfstandig uit te werken. Ervaringen van buiten worden naar binnen gehaald. Kinderen van de buitenschoolse opvang gaan samen met de leiding wandelen, picknicken in het park of een boodschap halen. Indien niet alle aanwezige kinderen deelnemen aan een dergelijke activiteit, wordt de basisgroep gesplitst met inachtneming van de regelgeving beroepskracht-kind ratio. Er worden bijzondere activiteiten ontwikkeld, waarbij z.g. 'specials' van buiten worden aangetrokken, zoals het geven van lessen in Engels als tweede taal (voor kinderen die dit graag willen) en weerbaarheidstrainingen (bij voldoende belangstelling). Ook nodigen wij plaatselijke sportverenigingen uit om kortlopende sportcursussen voor de kinderen te verzorgen. Indien niet de gehele basisgroep deelneemt aan een bijzondere activiteit, verlaat een gedeelte van de groep de ruimte onder begeleiding van een pedagogisch medewerker en gaat iets anders doen. De andere pedagogisch medewerker blijft aanwezig tijdens het uitvoeren van de activiteit door een docent of special. Er is ruimschoots buitenruimte aanwezig waar spelletjes kunnen worden gedaan en ook vrij kan worden gespeeld.

Dagelijkse activiteiten

Dagelijkse terugkerende activiteiten vormen de basis van de opvang en zorgen voor geborgenheid en veiligheid.

- *Vrij spelen / lezen.*

Kinderen krijgen volop mogelijkheid om zelfstandig te spelen of zich terug te trekken. Sommige kinderen lezen graag terwijl andere kinderen graag samen een puzzel maken. (sociale ontwikkeling, ontdekking, cognitieve ontwikkeling). Deze activiteiten worden uitgevoerd in de basisgroep.

- *Samen eten en drinken.*

Er zijn vaste momenten op de dag dat de kinderen samen komen en iets eten en/of drinken, waarbij iedereen de kans krijgt om zijn verhaal te doen. De kinderen worden gestimuleerd om interesse te hebben voor elkaars verhaal. De kinderen kunnen tijdens deze momenten afspraken maken om samen te spelen of iets te organiseren. De pedagogisch medewerker begeleidt dit sociale contact.

- *Vrije expressie / kunst, dans, toneel.*

Kinderen kunnen in groepen werken of individueel. De kinderen bepalen zelf wat zij willen doen: knutselen, fantasiespelen, gezelschapspelen bouwen of lezen (socialisatie, sociale competentie, expressie). Indien het uitvoeren van een bepaalde activiteit te storend is voor de basisgroep, kan de groep gesplitst worden en onder begeleiding van een pedagogisch medewerker deze activiteit uitvoeren in een andere ruimte, bijv. bij dans, muziek, toneelspel e.d.

- *Evaluatie.*

Aan het eind van de dag zijn alle kinderen aanwezig in de basisgroep en krijgt elk kind de gelegenheid om zich te uiten tijdens het evaluatiegesprek (overdrachtsgesprek met de ouder). Wat is er goed gegaan, wat niet? Zijn er nog suggesties over wat kinderen morgen willen doen? (socialisatie, sociale competentie).

Wisselende activiteiten

Wisselende activiteiten kunnen wekelijks veranderen of zelfs op het moment van de dag nog vervangen worden door activiteiten die de pedagogisch medewerker achter de hand heeft. Dit kan plaats vinden door bijv. het aantal aanwezige kinderen, weersomstandigheden, (drukke) sfeer in de groep etc.

- *Teamspel*

In overleg met de kinderen wordt er een teamspel georganiseerd. Veelal zal dit buiten plaatsvinden, bijv. voetballen. (sociale ontwikkeling) het is hierbij mogelijk dat een gedeelte van de groep de basisgroep verlaat en onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar buiten gaat.

- *Muziekactiviteit* Dit kan in de vorm van samen zingen, samen muziek maken of dans (uiten van gevoelens, lichamelijke beweging). Indien de activiteit niet in de groepsruimte kan worden uitgevoerd, verlaat een aantal kinderen de basisgroep, om samen met een pedagogisch medewerker de activiteit in een andere ruimte uit te voeren.

- *TV of dvd kijken*

De kinderen krijgen de mogelijkheid om naar een dvd te kijken. Zij kunnen in onderling overleg zelf de film uitkiezen. De pedagogisch medewerker zorgt voor passend aanbod. De tijdsduur, dat de kinderen naar de TV of dvd mogen kijken wordt door de pedagogisch medewerker goed bewaakt. Kinderen kijken nooit naar dvd zonder direct toezicht van een pedagogisch medewerker.

- *Boodschappen doen*

Kinderen stellen samen met de leiding de boodschappenlijst op. Dit kan bestemd zijn voor een activiteit van die dag of voor een activiteit die later in de week zal plaatsvinden. Iedere week mag een ander groepje boodschappen doen (sociale ontwikkeling, verantwoordelijkheid, verkennen van de directe omgeving) en verlaten daarbij de basisgroep onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

- *Inrichting van de ruimte*

De kinderen denken mee en helpen de pedagogisch medewerker bij de inrichting van de ruimte. De kinderen geven uitleg over hun voorkeur en mogen zelf ook dingen maken om de ruimte gezelliger te maken. Uiteindelijk bepaalt de groep, samen met de pedagogisch medewerker hoe de inrichting uiteindelijk gaat worden (betrokkenheid). De inrichting wordt met regelmaat gewijzigd, naar gelang het seizoen en de wensen van de kinderen.

Bijzondere activiteiten

Op vrije dagen en vakantiedagen worden regelmatig bijzondere activiteiten georganiseerd. Te denken valt aan uitstapjes aan bijv. een dierentuin, grotere speeltuin, etc.

Naast deze activiteiten wordt samenwerking met lokale voorzieningen georganiseerd waardoor de kinderen in aanraking komen met verschillende activiteiten in Best.

Tijdens activiteiten zijn altijd voldoende beroepskrachten aanwezig en wordt altijd voldaan aan de vereiste beroepskracht-kind-ratio. Als er sprake is van een gezamenlijke activiteit van meerdere groepen, dan wordt tenminste per leeftijdsgroep (2-4yr, 4-7yr, 7-12yr of 4-12yr) voldaan aan de beroeps-kracht-kind-ratio.

§4.5.6 De dagindeling van de buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang werkt aan de hand van een activiteitschema op basis van een maandthema. De activiteitschema's kunt u terugvinden op de website en op de locatie.

Naschoolse opvang

Kinderen worden na schooltijd opgehaald door een pedagogisch medewerker. Met elke school zijn afspraken gemaakt over de vaste plaats waar wij de kinderen ophalen. De afspraken rondom het halen en brengen zijn uitgewerkt in het protocol "halen en brengen kinderen BSO". Ook kan het voorkomen dat kinderen met de bus opgehaald worden vanuit andere scholen. Ook dit staat beschreven in het protocol "halen en brengen kinderen BSO".

Ook staat een aantal regels en afspraken beschreven in het protocol "autovervoer". Deze zijn ook opgenomen in de RI&E.

Alle kinderen worden opgevangen in een basisgroep. Als kinderen 's middags uit school komen dan wordt ze gevraagd de jas op te hangen en handen te wassen. Daarna wordt aan tafel samen met elkaar iets gedronken en gegeten (fruit, boterham). Daarbij geven we de kinderen de mogelijkheid om samen hun dag te bespreken en wordt met de kinderen besproken wat zij die middag willen gaan doen. Dit geeft kinderen structuur en bereidt hen voor op wat komen gaat. Kinderopvang LittlePeople vindt het belangrijk dat hetzelfde ritueel elke dag terug komt. Op deze manier weet het kind waar hij/zij aan toe is. Na het eetmoment gaan de kinderen een activiteit doen. Dit kan begeleid zijn of een vrije keuze.

Opvang op vrije dagen / vakantiedagen

Als kinderen 's morgens worden gebracht (tot 09.00uur), kunnen ze eerst vrij spelen met speelmateriaal dat klaarligt. Rond 10.00uur wordt dan gezamenlijk aan tafel wat fruit gegeten, onderlinge ervaringen gedeeld in de vorm van gesprekjes en wordt het verder verloop van de dag doorgesproken.

Daarna wordt een gezamenlijke activiteit georganiseerd, waarbij de kinderen mee helpen de spullen klaar te leggen. Kinderen worden niet gedwongen om hieraan deel te nemen. Wanneer het kind voorkeur heeft voor een andere activiteit en deze niet storend is voor de gezamenlijke activiteit wordt dit toegestaan. Na de gezamenlijke activiteit kunnen de kinderen buiten vrij spelen (bij slecht weer is er binnen ruimte voor vrij spel). Kinderen, die niet meedoen aan de groepsactiviteit verlaten de basisgroep niet, maar blijven in dezelfde ruimte aanwezig. Van hen wordt verwacht dat zij de groepsactiviteit niet storen.

Rond 12.15 uur wordt gezamenlijk gegeten en wat gedronken. Kinderen worden gestimuleerd om de pedagogisch medewerkers te helpen met het klaarzetten van de maaltijd en het opruimen van de borden en bekken. Na de maaltijd is er ruimte voor vrij spel. Rond 14.30uur start dan een

georganiseerde activiteit tot ongeveer 15.30uur. Het kind maakt zelf de keuze om wel of niet deel te nemen aan deze activiteit. Indien een kind niet deelneemt, blijft deze in dezelfde ruimte aanwezig als de basisgroep en voert een eigen activiteit uit waarna gezamenlijk aan tafel wat wordt gedronken en een (gezonde!) snack wordt gegeten. Daarna is er ruimte voor vrij spel tot de ouders de kinderen ophalen. De pedagogische medewerker verzorgt de overdracht aan de ouder d.m.v. een gesprekje.

5 HET AANBOD

§5.1 Voor- en Vroegschoolse Educatie

§5.1.1 Methode VVE

Wij bieden gerichte educatieve activiteiten in het kader van de Voor- en Vroegschoolse Educatie aan binnen de dagopvang 0-4 jaar. Wij maken daarbij gebruik van de methode "Basisontwikkeling/Startblokken". Deze methode wordt gebruikt op een aantal kinderdagverblijven en peuterspeelzalen en groepen 1 en 2 van de basisscholen binnen de gemeente Best. Het is een erkend stimuleringsprogramma om de ontwikkeling van jonge kinderen zo optimaal mogelijk te ondersteunen.

Startblokken is opgebouwd uit bouwstenen, bouwstenen voor de ontwikkeling van alle jonge kinderen.

De vier bouwstenen zijn:

- Betrokkenheid (hoe betrokken zijn de kinderen bij de activiteit?)
- Betekenis (wat zegt het de kinderen, sluit het aan bij hun leefwereld?)
- Bedoelingen (wat wil de pedagogisch medewerker bereiken met deze activiteit?)
- Bemiddelende rol van de pedagogisch medewerker (waar laat ze het kind zelf ontdekken, waar geeft ze meer sturing?) Deze 4 bouwstenen moeten met elkaar in balans zijn.

De 2+ groepen (voorheen peuterspeelzalen) werken al gedurende langere tijd met dit programma. Alle medewerkers zijn gecertificeerd om met deze methodiek te werken.

§5.1.2 Visie VVE Startblokken: inbreng en spel staan centraal

Startblokken gaat uit van een brede aanpak, waarbinnen de inbreng van zowel de kinderen als de pedagogisch medewerkers en het spel centraal staan.

Tijdens het spel komen diverse ontwikkelingsgebieden aan bod zoals de sociaal-emotionele, de taal/spraak- en de motorische ontwikkeling. Het is een doelgerichte (maar niet vast omlijnende) aanpak, die aansluit bij wat jonge kinderen zelf graag willen doen. Ter ondersteuning van deze methodiek wordt in de 2 + groep 't Hummeltje gebruik gemaakt van de VVE methode "Puk en Ko". De pop Puk speelt een centrale rol bij het uitvoeren van de VVE activiteiten, d.m.v. het gebruik van deze pop voelen jonge kinderen zich sneller op hun gemak en worden uitgelokt om mee te doen aan de activiteiten. Startblokken bevat praktijkvoorstellen van de pedagogisch medewerkers om de kinderen te ondersteunen en te stimuleren, zodat hun kansen op schoolsucces zullen toenemen.

Bij Startblokken zijn de thema's niet al uitgewerkt. De pedagogisch medewerkers denken zelf na over betekenisvolle thema's, werkwijzen, activiteiten en materialen. Betekenisvolle thema's zijn thema's die dichtbij het kind staan en herkenbaar zijn voor kinderen. De activiteiten sluiten aan bij het ontwikkelingsniveau en de initiatieven van de kinderen. Achteraf kunnen de pedagogisch medewerkers vaststellen of alles wat ze gedaan inderdaad betekenisvol was door goed te kijken naar de kinderen. Hoe meer betekenis, hoe hoger de betrokkenheid van de kinderen! Ook worden vooraf aan de activiteiten doelen gesteld (bedoelingen) zodat een kind zich verder kan ontwikkelen. Tijdens de activiteit blijft de pedagogisch medewerker goed kijken naar de kinderen en naar wat zij nodig hebben. Misschien was de uitleg van de activiteit niet voldoende of moeten er andere materialen toegevoegd worden of moet een pedagogisch medewerker meespelen zodat de kinderen beter tot spel komen (bemiddelende rol).

Startblokken is gebaseerd op een ontwikkelingsgerichte visie. Hierbij wordt gekeken naar wat een kind al kan en naar wat een kind leuk vindt om te doen en te ervaren. Wanneer een kind plezier beleeft aan zijn (leer)ervaring zal het (leer)effect groter zijn, dan wanneer dit plezier ontbreekt. Spelen is ontdekken en ontdekken is leren. De pedagogisch medewerkers dagen de kinderen uit om zich te ontwikkelen op verschillende gebieden, zoals samenspelen, redeneren, communiceren en onderzoeken.

Startblokken werkt met betekenisvolle thema's uit de belevingswereld van het kind. Kinderen ontwikkelen zich doordat zij bepaalde kernactiviteiten uitvoeren, bijvoorbeeld spel- constructie- en gespreksactiviteiten, in een uitdagende groepsruimte. Het aanbod is gericht op een totale ontwikkeling van de kinderen.

Gedurende de thema's, die gemiddeld 4 tot 6 weken duren, wordt de ruimte betekenisvol ingericht en is er ook extra aandacht voor verhalen en kringactiviteiten. Daarnaast is de input van de kinderen belangrijk en daar wordt ook op ingespeeld.

§5.1.3 VVE: Inrichting van de groep: een rijke speelleeromgeving en voorbeelden van aanbod
Wij vinden het belangrijk dat de groepsruimte is afgestemd op de activiteiten en past binnen de werkwijze van Startblokken. Hierin is de speelleeromgeving (= de inrichting van de groepsruimte) van belang.

- De groepsruimte is uitdagend en uitnodigend.
- Er is veel te zien en te doen voor de kinderen.
- Kinderen kunnen eigen keuzes maken.

De ruimte is ingedeeld in hoeken, bijvoorbeeld bouwhoek, huishoek, leeshoek en thematafel. De hoeken worden door de pedagogisch medewerker aangepast aan het thema. Dat maakt de hoeken voor kinderen tegelijkertijd herkenbaar en uitdagend. Zo zal de kast met ontwikkelingsmaterialen bijvoorbeeld altijd puzzels bevatten, maar het puzzelaanbod kan voor een deel afhankelijk zijn van het thema dat aan de orde is. De huishoek kan bijvoorbeeld bij het thema circus verrijkt worden met spullen waarin kinderen zich kunnen verkleden als circusartiesten. Ze wanen zich in een heus circus doordat er doeken zijn opgehangen waardoor het een circustent is geworden. Hierdoor ontstaan extra kansen door het doen-alsof-spel. Maar ook in andere hoeken kunnen materialen worden toegevoegd of tijdelijk verwijderd.

Tevens kan er een thematafel worden gemaakt waarin materialen staan uitgestald die passen bij het thema

- Er is structuur en overzicht. Spullen hebben een vaste plek. Dit bevordert de zelfstandigheid. Kinderen kunnen materialen zelf vinden en het zelf weer opruimen.
- Er is voldoende uitdagend spel materiaal aanwezig dat aansluit bij de ontwikkelingsfase en ontwikkelingsbehoefte van de kinderen.
- Voorbeelden van de wijze waarop ontwikkeling gestimuleerd wordt:
- Taal wordt o.a. gestimuleerd door betekenisvolle taalactiviteiten aan te bieden d.m.v. prentenboeken, taalspelletjes, vertellen, taal te stimuleren tijdens het spel. Er is veel aandacht voor het uitbreiden van de woordenschat door het benoemen van voorwerpen en door het terug laten komen van aangeboden woorden in een betekenisvolle context.

- Rekenen wordt o.a. gestimuleerd door betekenisvolle rekenactiviteiten aan te bieden d.m.v. activiteiten in kring (denk aan telspelletjes, telactiviteiten, vergelijken, meten), bouwhoek, huishoek. Zo kunnen er blokken ingezet worden om een hoge toren te bouwen.
- Motoriek wordt o.a. gestimuleerd door bewegingsactiviteiten in de speelzaal met en zonder gebruikmaking van materialen, buitenspel, fijn motorische ontwikkelingsmaterialen, spel in de huishoek en in de kring.
- De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gestimuleerd door o.a. het samen spelen van spelletjes, spel in de huishoek en kringactiviteiten.

De pedagogisch medewerkers volgen observeren en registreren de ontwikkeling van de kinderen middels het observatie- en registratie instrument KIIJK. Door gebruik te maken van dit instrument kunnen de pedagogisch medewerkers beredeneerd bepalen welk aanbod aansluit bij de ontwikkelingsfasen van de kinderen.

§5.1.4 VVE en ouders

Ook ouderbetrokkenheid is belangrijk, omdat de ontwikkeling van jonge kinderen voor een belangrijk deel thuis plaats vindt. Bij elk thema wordt er een begrijpelijk stukje in de nieuwsbrief geplaatst of er wordt een themabrief aan de ouders meegegeven. Daarin staat welk thema centraal staat. Ook staan hier tips in om op een leuke manier met het onderwerp bezig te zijn en het kind te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Bijvoorbeeld d.m.v. het voeren van gesprekjes, opzeggen van versjes, liedjes of suggesties van prentenboeken. Voor de start van een thema starten kunnen ouders gevraagd worden om te zoeken naar spullen die aansluiten bij het thema zodat de speel-leeromgeving nog rijker kan worden gemaakt of om activiteiten mee uit te voeren. Ook zijn er momenten waarbij ouders welkom zijn om mee te kijken in de groep.

Voor ouders die dat nodig hebben (bijvoorbeeld door een andere moedertaal) geven de pedagogisch medewerkers extra uitleg, zodat ook zij thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten met hun kinderen kunnen uitvoeren.

§5.1.5 Voorwaarden goede uitvoering VVE

Alle pedagogisch medewerkers werkzaam in een VVE-groep zijn gecertificeerd (of volgen de opleiding) om te kunnen werken met het VVE- programma Startblokken. Tevens volgen de pedagogisch medewerkers ieder jaar voldoende nascholing om hun kennis up to date te houden. De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen een kwalitatief goed VVE aanbod in een uitdagende speel-leeromgeving.

§5.1.6 Doelgroepenbeleid

De gemeente Best heeft de criteria voor wat zij verstaat onder doelgroepkinderen helder vastgelegd. Een kind krijgt een z.g. 'VVE-indicatie' wanneer zij tenminste aan één van de volgende criteria voldoen:

1. Aan een peuter van 2,5 jaar of ouder wordt "extra gewicht" toegekend op basis van de criteria uit de gewichtenregeling van het basisonderwijs (art.27 van het Besluit Bekostiging WPO), het opleidingsniveau van de ouders is hierbij doorslaggevend.
2. In de thuissituatie wordt geen of gebrekkig Nederlands gesproken.
3. Er is sprake van observeerbare problematiek in de spraak/taalontwikkeling.

Peuters die in aanmerking komen voor een VVE indicatie krijgen twee extra dagdelen aangeboden in de 2+ groep, de gemeente Best subsidieert deze extra dagdelen, zodat deze niet door de ouders zelf betaald hoeven te worden. De VVE- indicatie wordt door Zuidzorg afgegeven.

§5.2 Doorgaande lijn

Binnen de gemeente Best wordt op scholen gewerkt met de methodiek Startblokken. Hierdoor is er een doorgaande ontwikkelingslijn gewaarborgd en wordt de ontwikkelingskans voor alle kinderen in Best vergroot. De planning van de diverse VVE thema's wordt altijd in overleg gedaan met de onderbouw van resp. basisschool De Heydonck en basisschool de Paersacker.

Bij deze overleggen zijn er vertegenwoordigers aanwezig van de basisscholen en de kinderopvang, inclusief de 2+ groep. Er worden gezamenlijke activiteiten georganiseerd. Ook werken we met het Bestse Overdrachtsformulier, waarin we onze bevindingen en ervaringen van kinderen vastleggen, die van de dagopvang en/of 2+ groep overgaan naar de basisschool. Dit gebeurt nadat ouders hiervoor hun toestemming gegeven hebben.

Binnen het IKC vindt een warme overdracht plaats tussen dagopvang en school.

Daarnaast krijgen ouders/kinderen die gebruik maken van onze dagopvang, ook de mogelijkheid om gebruik te maken van de peutergroepen in de basisschool. Door deze service aan te bieden, zorgen wij er voor dat kinderen en ouders ook de mogelijkheid krijgen om te wennen aan het gebouw van onze samenwerkende basisscholen en de structuren en rituelen die daarbij horen.

§5.2.1 Kind volgsysteem

Doelstelling is dat we de ontwikkeling van onze kinderen vastleggen in een kind volgsysteem en ons activiteiten aanbod aanpassen aan de ontwikkeling van de kinderen. Daarbij zoeken we aansluiting bij het kind volgsysteem dat in het IKC gebruikt wordt. Voor locaties die geen deel uitmaken van een IKC maken we per locatie een keuze voor een observatie-/registratiesysteem om het kind te kunnen volgen.

Onze kernpartner van het IKC De Heydonck werkt met de methode Horeb. Wij hebben deze methode onlangs in gebruik genomen in onze locaties in Heivelden en worden geïnstrueerd over het gebruik van deze methode. Als kernpartner van het IKC De Heydonck kunnen wij ook gebruik maken van de expertise van de Intern Begeleiders van school betreffende het gebruik van de methode Horeb.

Onze kernpartner van het IKC De Paersacker werkt met de methode KIJK. Wij hebben deze methode onlangs in gebruik genomen op onze locatie in Wilhelminadorp en worden geïnstrueerd over het gebruik van deze methode. Ook op onze locatie op de Emmalaan gaan we werken met de methode KIJK. Als kernpartner van het IKC de Paersacker kunnen wij ook gebruik maken van de expertise van de Intern Begeleiders van school betreffende het gebruik van de methode KIJK.

Elk kind heeft een mentor. De mentor is een vertrouwd gezicht voor het kind. De mentor van een kind gebruikt de observatie- en registratiemethode om de ontwikkeling van het kind systematisch te volgen en op basis van de observaties en registraties wordt het activiteiten aanbod bijgesteld. Ouders worden geïnformeerd over wie de mentor van hun kind is via e-mail en een persoonlijke brief.

§5.3 Taal

Alle medewerkers van Kinderopvang LittlePeople spreken, net als hun collega's van de basisschool, Standaard Nederlands (voorheen ABN). Zij bevorderen de taalontwikkeling in het Nederlands van alle kinderen door, de door hen niet goed uitgesproken, woorden of zinnen op de juiste manier te herhalen. Alle pedagogisch medewerkers, die nog niet over een aantoonbaar 3F-taalniveau beschikken, worden in de gelegenheid gesteld om dit niveau middels een cursus te behalen.

§5.4 Wenbeleid

Om een goede basis te leggen tussen ouders/kinderen binnen de dagopvang en de BSO is een goede wenperiode uiterst noodzakelijk. Wennen betekent in feite oefenen, zodat het kind op den duur voldoende vertrouwen in zichzelf en in de opvang heeft om in een groep te kunnen functioneren. Hiervoor is het vertrouwen in de pedagogisch medewerkers vanuit de ouders erg belangrijk. Uiteraard is dit voornamelijk voor het desbetreffende kind van belang, maar zeker ook voor de ouders. Uit ervaring is gebleken dat het toch best lastig voor ouders is om hun jonge baby uit handen te geven.

Kinderopvang LittlePeople heeft een *wenbeleid voor de dagopvang*, dat ervoor zorgt dat:

- Het kind vertrouwd raakt met de nieuwe omgeving, de groepsruimte, dagritme, pedagogisch medewerkers en zijn/haar nieuwe groepsgenootjes;
- De ouders vertrouwd raken met de nieuwe situatie en er een goede vertrouwensrelatie ontstaat met de pedagogisch medewerkers;
- Het ritme van thuis en de dagopvang op elkaar worden afgestemd. Te denken valt aan zaken als voedingsschema's, slaapritmen en omgang met het kind.

Kinderopvang LittlePeople heeft een *wenbeleid voor de buitenschoolse opvang*, dat ervoor zorgt dat:

- Kinderen op een vertrouwde manier kunnen instromen in de nieuwe opvanggroep en kennis kunnen maken met de nieuwe omgeving, groepsruimte, pedagogisch medewerkers en groepsgenootjes.

Er wordt ruim tijd genomen om deze overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen, door voor de start van de officiële start van de opvang, enkele 'wenmomenten' in te plannen. Deze momenten worden in overleg met de ouders gepland.

Per groep zijn er maximaal twee kinderen aanwezig die gebruik maken van een 'wenmoment'.

In overleg met de ouder en de wijze waarop het 'wennen' verloopt, kunnen het aantal uur voor het wennen worden uitgebreid, zodat bij de start deelname BSO kinderen al een beetje gewend zijn aan het ritme van de BSO uren.

Uiteraard wordt de wenperiode uitvoerig besproken tijdens het intakegesprek met de ouders, de leidinggevende en met de pedagogisch medewerkers. Ouders zullen op de hoogte gesteld worden van het wenschema en het belang hiervan. Het wenbeleid van kinderopvang Little People staat uitvoerig beschreven in het protocol "Wenbeleid"

Voor de overgang van peuters naar onderwijs en buitenschoolse opvang is een protocol opgesteld.

Op het moment dat ouders hun kinderen aanmelden voor de BSO, maakt LittlePeople een afspraak met de ouders om samen met hun kind kennis te maken met de locatie (rondleiding) en de pedagogisch medewerker(s) op de nieuwe locatie.

Tijdens dat gesprek worden bijzonderheden en wensen besproken en ook de huisregels. Ook worden afspraken gemaakt om het kind een aantal keer te laten meedraaien (wennen).
De nieuwe pedagogisch medewerker (van de BSO) bespreekt ook met haar collega van de kinderdagopvang eventuele bijzonderheden om voor een warme overdracht te zorgen.

6 SIGNALEREN EN DOORVERWIJZEN

Binnen LittlePeople vinden we het belangrijk dat ontwikkelingsproblemen van kinderen zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en goed en tijdig worden opgepakt. Een medewerker kan op twee manieren opvallend gedrag/achterstand in de ontwikkeling signaleren:

1. Door het invullen van het kind volgsysteem wordt een ontwikkelingsachterstand gesignaleerd. Na aanleiding hiervan wordt het stappenplan 'signalering' gestart.
2. Door opvallend gedrag in de groep waar te nemen.

Tijdens de periodieke teamvergadering staat de kind bespreking als vast agendapunt genoteerd. Aandachtspunten als individuele ontwikkeling en groepsaankpak worden besproken. Hierdoor bereiken wij dat er een doorgaande lijn en een consequente aanpak is in ons pedagogisch handelen, met name voor kinderen die extra aandacht of een specifieke aanpak nodig hebben. Afspraken en bijzonderheden worden niet opgenomen in het verslag van de vergadering maar genoteerd in de kind- en/of groepsmap. Indien er zorgen zijn over de kinderen van de dagopvang die met ouders besproken moeten worden, gebeurt dit pas nadat de pedagogisch medewerker hierover met de collega's en directie heeft gesproken. Het oudergesprek wordt altijd gevoerd in het bijzijn van een leidinggevende. Na afloop vindt er een gesprekevaluatie plaats tussen de leidinggevende en de pedagogisch medewerker. Hiervan wordt een verslag gemaakt met aandachtspunten voor het volgende te voeren gesprek.

Ons team kent de kenmerken van fysiek of emotioneel geweld en is deskundig om dit te herkennen. Medewerkers zijn op de hoogte van de procedure die is beschreven in ons Protocol Kindermishandeling en zij handelen daarnaar. Het belang van het kind staat voor het team voorop.

Indien nodig worden ouders doorverwezen naar het consultatiebureau, centrum voor Jeugd en Gezin ("Beste Betsy") of de huisarts. Wij helpen de ouders hierbij als zij daaraan behoefte hebben.

Indien er zorgen zijn omtrent kinderen van de BSO, wordt in eerste instantie hierover gecommuniceerd met de ouders en pas na toestemming van hen, contact gezocht met de Intern Begeleider en/of leerkracht van de school, die het kind bezoekt. Na overleg met de school kan eventueel doorverwezen worden naar de huisarts, schoolarts of Centrum voor Jeugd en Gezin ("Beste Betsy"). Ook kunnen kinderen vanuit de dagopvang en de BSO, na toestemming van de ouders, worden aangemeld bij het Zorg Advies Team (ZAT) van de wijk, waarin de dagopvang of de BSO is gehuisvest.

In Best werken alle scholen en voorschoolse voorzieningen met een observatie- en registratie systeem. Ook Little People is onlangs gestart met het gebruik van een observatie- en registratiesysteem en onze leidsters worden tijdens de VVE scholing geïnstrueerd over het gebruik van deze methode. Als kernpartner van het IKC De Paersacker en De Heydonck kunnen wij ook gebruik maken van de expertise van de Intern Begeleiders van beide scholen betreffende het gebruik van de methodes Kijk of Horeb.

Wanneer de pedagogisch medewerker ten aanzien van een kind van mening is dat er op een bepaald gebied in de ontwikkeling iets opvalt of dat er een (mogelijke) ontwikkelingsachterstand is, dan bespreekt zij dit eerst met haar collega binnen de opvanggroep en vervolgens met de leidinggevende. Wanneer deze zorg door hen ook wordt gedeeld wordt dit vervolgens op zorgvuldige wijze met de ouders besproken. Indien nodig wordt hier een aparte afspraak voor gemaakt en bij voorkeur niet besproken tijdens breng- en haalmomenten.

Het is mogelijk dat de ouders de zorg niet delen of er niet voor open staan. Indien de pedagogisch medewerker zich zorgen blijft maken, dan kan zij dit nogmaals bespreken met een lid van de directie. Indien deze ook van mening is dat er sprake is van een belemmerende factor met betrekking tot de ontwikkeling van het kind, dan zal dit opnieuw met de ouders worden besproken en indien nodig geadviseerd om contact op te nemen met het consultatiebureau of de huisarts.

Alle pedagogisch medewerkers hebben tevens een signaalfunctie m.b.t. een vermoeden van verwaarlozing of misbruik van het kind in de eigen omgeving. De handelwijze hieromtrent is vastgelegd in onze Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld.

Binnen LittlePeople is een protocol 'Signaleren en Doorverwijzen' aanwezig. Dit is een protocol met stappenplan dat je als pedagogisch medewerker (PM) kunt raadplegen wanneer je opvallende gedragingen of ontwikkelingen signaleert bij kinderen op de groep. Het is de bedoeling dat de PM van het kind bij signalering van een opvallende ontwikkeling overeenkomstig dit protocol handelt.

Ter ondersteuning van een tijdige signalering en adequate opvolging, ondersteunt LittlePeople de pedagogisch medewerkers met een aantal middelen:

Kind besprekingen

Binnen elke locatie wordt (onder leiding van de locatiemanager) de ontwikkeling van kinderen besproken tijdens de tweewekelijkse kind besprekingen. Hierin worden vermoedens van ontwikkelproblemen besproken en de te ondernemen vervolgstappen. Van deze besprekingen wordt verslag gemaakt.

IZAT

Binnen de IKC's is een Intern Zorg- en Advies Team ingeregeld. Daaraan nemen verschillende experts deel (locatiemanager, consultatiebureau, ambulante begeleider, maatschappelijk werk). Tijdens dit overleg worden (altijd na toestemming van de ouders!) ontwikkelingsproblemen van kinderen besproken en de benodigde vervolgstappen.

Coaching

Binnen LittlePeople is een beleidsmedewerker aanwezig die ook optreedt als pedagogisch coach. Deze komt regelmatig op de groep om interactie tussen PM en kinderen te optimaliseren. Uiteraard is ook deze coach beschikbaar om vermoedens te bespreken alsook de inzet van de handelingsacties.

Kind volgsystemen

Onze kernpartner van het IKC De Heydonck werkt met de methode Horeb. Wij hebben deze methode onlangs in gebruik genomen in onze locaties in Heivelden en worden geïnstrueerd over het gebruik van deze methode. Als kernpartner van het IKC De Heydonck kunnen wij ook gebruik maken van de expertise van de Intern Begeleiders van school betreffende het gebruik van de methode Horeb. In de loop van het schooljaar 2016/2017 namen wij de observatieformulieren van deze methode in gebruik. Onze kernpartner van het IKC De Paersacker werkt met de methode KIJK. Wij hebben deze methode onlangs in gebruik genomen in onze locatie in Wilhelminadorp en worden geïnstrueerd over het gebruik van deze methode. Als kernpartner van het IKC de Paersacker kunnen wij ook gebruik maken van de expertise van de Intern Begeleiders van school betreffende het gebruik van de methode KIJK

7 BEROEPSKRACHT-KIND-RATIO

Kinderopvang LittlePeople zorgt voor een goede beroepskracht-kind-ratio, zodat de kwaliteit van de opvang beter is gewaarborgd. Deze is in principe hoger dan de wettelijk vereiste ratio.

In de "beleidsregels kwaliteit kinderopvang" staat hoeveel kinderen een pedagogisch medewerker maximaal onder haar hoede mag hebben. De nadere uitwerking hiervan is opgenomen in bijlage I. Voor het vaststellen van de minimaal vereiste beroepskracht-kind-ratio hanteert Kinderopvang LittlePeople de rekentool van het ministerie van SVW. Deze is te vinden op www.1ratio.nl.

§7.1 Ondersteuning beroepskrachten

Binnen LittlePeople is naast het aantal verplicht aanwezige pedagogisch medewerkers, een groepshulp of een stagiaire aanwezig. De taken die zij o.a. uitvoeren zijn:

- Ondersteunen van de pedagogisch medewerker bij het ophalen van de kinderen van de basisschool
- Verzorgen van de gezamenlijke eet- en drinkmomenten
- Beheren van de voorraad etenswaren en deze tijdig aanvullen.
- Ondersteunen bij spel- en creatieve activiteiten
- Ondersteunen bij activiteiten buiten de opvangruimte (picknick, uitstapjes)

Zij helpen verder bij het optimaliseren van de hygiëne en schoonhouden, waardoor de pedagogisch medewerker meer tijd heeft voor het specifiek bezig zijn met de kinderen, met name ter bevordering van de algemene ontwikkeling van de kinderen.

Alle werkzaamheden van zowel de groepshulp als de stagiaire worden onder toezicht en onder eindverantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker uitgevoerd. De groepshulp of stagiaire wordt altijd boventallig ingezet.

De groepshulp staat nooit zonder direct toezicht van een pedagogisch medewerker op een groep. De pedagogisch medewerker controleert of de groepshulpen en stagiaires werken volgens de visie van Little People.

§7.2 Drie uursregeling

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet.

Little People streeft ernaar om altijd een optimale beroepskracht-kind ratio te hebben. Het kan echter voorkomen dat er door bijvoorbeeld inlooppieken, breng- en haalmomenten en pauzes van het personeel tijdelijk wordt afgeweken van deze ratio.

- Binnen onze vestiging Wilhelminadorp is dit mogelijk op de volgende momenten:
  - Tussen 6.00-7.00 uur
  - Tussen 11.30-13.00 uur
  - Tussen 16.00 en 16.30 uur
- Binnen onze vestiging Naastenbest is dit mogelijk op de volgende momenten:
  - Tussen 7.00 en 7.30 uur
  - Tussen 12.00 en 14.00 uur

Tussen 17.30 en 18.00 uur

- Binnen onze vestiging Heuveleind-Heivelden is dit mogelijk op de volgende momenten:

Tussen 7.30-8.00 uur

Tussen 12.15-14.15 uur

Tussen 17.30 en 18.00 uur

Afwijken beroepskracht-kind ratio Buitenschoolse opvang

Op de buitenschoolse opvang mogen er voor en na schooltijd maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet;

- Op onze locatie in het Wilhelminadorp kan hier sprake van zijn tussen 14.00 en 14.30 uur.
- Op onze locatie in Heuveleind-Heivelden kan hier sprake van zijn tussen 14.45 en 15.15 uur.

Tijdens vakantieperiodes, hanteert LittlePeople voor de BSO dezelfde uitgangspunten voor de drie-uursregeling als bij de dagopvang.

§7.3 Achterwachtregeling

Indien er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is op de locatie en de Beroepskracht-Kind-Ratio (BKR) niet wordt overschreden dan is onze achterwachtregeling van toepassing. Dit betreft een volwassen groepshulp of pedagogisch medewerker, die tijdens de openingsuren altijd goed bereikbaar is en binnen 15 minuten aanwezig kan zijn. Elke dienstdoende pedagogisch medewerker is ervan op de hoogte wie de dienstdoende achterwacht is. De achterwachtregeling geldt voor zowel de dag- als de buitenschoolse opvang.

§7.4 Toerusting voor de taak

Little People vindt het belangrijk dat haar medewerkers worden toegerust om hun taak goed uit te kunnen voeren. Hierbij kan men denken aan goede werkomstandigheden en ontwikkelmogelijkheden.

Zo worden alle medewerkers van kinderopvang Little People regelmatig in de gelegenheid gesteld om hun vaardigheden en kennis uit te breiden of op peil te houden. Hiertoe wordt jaarlijks een opleidingsplan opgesteld. (zie bijlage III) Kinderopvang LittlePeople bewaakt zo haar inhoudelijke kwaliteit. Little People volgt de ontwikkelingen in de maatschappij en sluit aan bij wat nodig is.

Alle pedagogisch medewerkers, die werkzaam zijn binnen kinderopvang Little People voldoen tenminste aan de opleiding SPW3 of gelijkwaardig, zoals beschreven in de CAO Kinderopvang. Er wordt voor gezorgd dat de kennis van de medewerkers up to date is en voldoet aan minimaal de wettelijke eisen. Een aantal leiders en leidinggevendenden heeft bijvoorbeeld de afgelopen jaren de opleiding "Startblokken en basisontwikkeling" gevolgd en met succes afgerond.

Bovendien beschikken alle leiders altijd over een VOG (verklaring omtrent gedrag) en is er op de groep altijd een leider aanwezig met een geldig certificaat EHBO-kinderen.

Binnen Little People is er een coach beschikbaar, die medewerkers coacht t.a.v. de uitvoering van het pedagogisch beleid. Tijdens teambesprekingen en periodieke personeelsvergaderingen worden er ook relevante zaken besproken om het werk goed en met plezier te kunnen blijven doen. De medewerkers

stellen zich collegiaal op en leren van en met elkaar. De teamleiders vormen het eerste aanspreekpunt op locatie. De directie houdt het welbevinden van al haar medewerkers goed in de gaten.

§7.5 Stagiaires en groepshulpen

Kinderopvang LittlePeople streeft naar een goede beroepskracht-kind-ratio, zodat de kwaliteit van de opvang beter is gewaarborgd. Deze ratio is in principe hoger dan de wettelijk vereiste . Bij Kinderopvang LittlePeople wordt een pedagogisch medewerker in principe altijd ondersteund door een volwassen groepshulp. Dit kan in de vorm van een Helpende Welzijn, een stagiaire Helpende Welzijn /Pedagogisch Werk of een vrijwilliger. Hierdoor wordt de kwaliteit van de door ons geboden opvang beter gewaarborgd en verhoogd.

Kinderopvang LittlePeople is een officieel erkend leerbedrijf (SBB) voor het begeleiden van stagiaires Helpende Welzijn (niveau2) en Pedagogisch Werk (niveau 3 en 4).De kinderopvang is altijd in beweging en Kinderopvang LittlePeople vindt het belangrijk leerlingen bij de ontwikkelingen te betrekken. Bij het opleiden vormen eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid, een respectvolle benadering naar zowel kinderen als collega's en het vertrouwen in de mogelijkheden van henzelf en de ander de basis.

In de stageperiode zullen kennis en vaardigheden overgedragen worden aan de leerlingen. De volgende aspecten zijn daarbij van belang:

- Het bijdragen van kennis en vaardigheden in de praktijk, gericht op de toekomstige beroepsfunctie.
- Het aanleren van een beroepshouding
- Het bevorderen van de persoonlijke ontwikkeling
- Het bevorderen van zelfstandig werken

Binnen onze opvang gelden de volgende regels voor groepshulpen:

- De pedagogisch medewerker blijft eindverantwoordelijk voor de opvang van de kinderen.
- De pedagogisch medewerker bepaalt de werkzaamheden van de groepshulp en de zelfstandigheid waarmee zij haar werk kan uitvoeren.
- Groepshulpen worden altijd boventallig ingezet, met uitzondering van BBL-leerlingen. BBL-leerlingen worden voor minimaal 20 uur per week op de groep ingepland. Onze kinderopvanginstelling volgt hierin de BBL-regeling uit de CAO Kinderopvang.

Het werken en begeleiden van stagiaires staat beschreven in het protocol "Stagiaires".

8 WIJZIGINGEN IN OPVANG / EXTRA DAGDELEN

§8.1 Wijzigingen in de opvang

Om opvang te kunnen bieden die voldoet aan de kwaliteitseisen die wij eraan stellen, is het belangrijk dat wijzigingen in de opvang (afmeldingen, verandering in opvangtijden, extra opvangdagen) tijdig worden afgestemd. Hiertoe zijn bepalingen opgenomen in het huisreglement van Kinderopvang Little People.

Het incidenteel afnemen van een extra dagdeel dagopvang of BSO buiten de vaste contacturen is alleen mogelijk wanneer de maximale grootte van de stamgroep en het daarbij behorende aantal pedagogische medewerkers (BKR) niet wordt overschreden.

Niet tijdig doorgeven van wijzigingen kan betekenen dat we niet tijdig kunnen inspelen op de wijziging en daardoor niet (tijdig) kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen die we aan onze opvang stellen. Omdat we dat onwenselijk vinden, betekent dit dat we de ouders vragen om een alternatieve oplossing te zoeken.

§8.2 Vakantieperioden

Tijdens de schoolvakanties kan het voorkomen dat kinderen op een andere locatie worden opgevangen als de groepsgrootte erg klein is. Dit vinden wij ook in het belang van de ontwikkeling van het kind. Hierdoor is het namelijk voor de kinderen beter mogelijk om leuke activiteiten samen uit te voeren en meer interactie te hebben met andere kinderen. Dit is echter altijd na overleg met de ouders (en expliciete toestemming).

9 VIER-OGEN-PRINCIPE

Binnen Kinderopvang Little People werken wij met veel zorg aan de veiligheid van onze kinderen en van al onze medewerkers. Dit brengen wij in praktijk door het consequent uitvoeren van het zg. vier-ogen-principe. Het vier-ogen-principe houdt in dat een volwassene altijd de gelegenheid moet hebben om mee te kijken naar de handelingen van een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen voor op een groep staan, mits er altijd een mogelijkheid is dat een volwassene op ieder moment kan meekijken of mee te luisteren. Tijdens de opvang van de kinderen werken wij altijd in de directe nabijheid van onze collega's en dragen gezamenlijk zorg voor vierogen, vier oren en transparantie binnen ons werk. Onze oudercommissie heeft hierin adviesrecht.

Naast praktische oplossingen om meekijken en meeluisteren mogelijk te maken vindt Kinderopvang Little People de 'gedachte achter het vier-ogen-principe' van belang. We streven een professioneel en open werkklimaat na en vinden het belangrijk om met elkaar te overleggen, elkaar te coachen en feedback te geven.

Binnen ons team wordt er dan ook met voortdurend aandacht geschonken aan onze beroepshouding en aan de beroepscode van de kinderopvang. In verschillende overlegvormen, zoals het teamoverleg en functioneringsgesprekken komt dit ter sprake. Het gaat daarbij over een open en betrouwbare vorm van samenwerken met collega's. Wij spreken elkaar dan ook aan op ongewenst gedrag en melden meteen bij onze directie wanneer wij het gevoel hebben dat er iets niet klopt m.b.t. de open werk/beroepshouding en de beroepscode.

De invulling van het vier-ogen-principe is verder in detail uitgewerkt voor elke locatie in het protocol "vier-ogen-principe". Dat protocol ligt op onze locaties ter inzage.

10 PROTOCOLLEN

Kinderopvang LittlePeople hanteert bij de opvang een aantal protocollen. We zien erop toe dat medewerkers op de hoogte zijn van de inhoud deze protocollen en ook volgens deze protocollen handelen. Op de agenda van de periodieke teambijeenkomst staat 'protocollen' als vast agendapunt genoteerd. Per bijeenkomst worden wisselend verschillende protocollen grondig doorgenomen en worden medewerkers bevroegd op hun kennis ervan. De protocollen zijn opgenomen in het handboek van de opvang. De belangrijkste zijn:

1. WENBELEID (alleen voor de dagopvang)
2. HUILENDE KINDEREN (alleen voor de dagopvang)
3. HYGIENE
4. VEILIGHEID
5. MAATREGELEN INFECTIEZIEKTEN
6. WIEGENDOOD (alleen voor de dagopvang)
7. MELDCODE KINDERMISHANDELING EN HUISELIJK GEWELD
8. WARM WEER / KINDEREN IN DE ZON
9. GEBRUIK GENEESMIDDELEN EN MEDISCHE HANDELINGEN
10. AUTOVERVOER REGELS
11. ONGEVALLLEN EN BRAND
12. LUIZEN
13. HALEN en BRENGEN BSO
14. WIJZIGINGEN in OPVANG
15. VEILIG SLAPEN (alleen voor de dagopvang)
16. VIER-OGEN-PRINCIPE
17. SPELEN MET WATER
18. ZUIGELINGENVOEDING
19. ETEN EN DRINKEN
20. UITSTAPJES
21. INBAKEREN
22. BUITEN SPELEN
23. INZET VVE UREN
24. BINNENMILIEU
25. GEBRUIK GYMZAAL
26. KINDERBOERDERIJ EN OVERIGE DIERENAANGELEGENHEDEN
27. VERMISSING
28. VERSCHONEN
29. WASSEN
30. ZIEKTEVERZUIM
31. OVERDRACHT PEUTERS (naar basisonderwijs en bso)
32. BUIKSLAPEN
33. SIERADEN
34. STAGIAIRES
35. PAUZES
36. OUDERBETROKKENHEI
37. KIND OPHALEN DOOR OUDERS
38. SPEELHUISJE MET GLIJBAAN

- 39. TRAP LOPEN
- 40. ZINDELIJKHEID
- 41. SIGNALEREN EN DOORVERWIJZEN

11 SAMENWERKING

Kinderopvang LittlePeople werkt met diverse partners samen.

Uiteraard vindt samenwerking plaats met onze IKC-partners basisschool De Heydonck en basisschool De Paersacker. Door deze samenwerking is onze kinderopvanginstelling in staat hoogwaardige opvang te bieden. Enkele overige samenwerkingspartners worden hieronder kort besproken.

§11.1 Ouders

Wij vinden het erg belangrijk dat ouders zich betrokken voelen bij ons kinderdagverblijf en de opvang van hun kinderen. Wij realiseren ons dat wij opvang bieden aan het dierbaarste bezit van ouders. Wij staan dan ook open voor hun adviezen en tips. Tijdens het intakegesprek wordt de opvoeding besproken. Op de eerste plaats de opvoeding, zoals deze thuis door de ouders aan hun kinderen wordt geboden en vervolgens de wijze waarop wij binnen onze kinderopvang met opvoeden omgaan. Indien nodig, worden er specifieke afspraken voor een kind gemaakt. Tijdens de opvangperiode hebben pedagogisch medewerkers en ouder(s) veel contact met elkaar. Op de eerste plaats enkele keren per week bij de breng- en haalmomenten. Daarnaast vindt één keer per jaar een evaluatiegesprek plaats waarvoor de ouders persoonlijk worden uitgenodigd. Op verzoek kan de ouder een afspraak maken om tussentijds te evalueren, de pedagogisch medewerker kan hiervoor ook het initiatief nemen indien zij dat nodig acht en vooraf met de directie heeft besproken.

§11.2 Oudercommissie

De oudercommissie bestaat uit ouders van kinderen die aangesloten zijn bij onze kinderopvangorganisatie. Met de oudercommissie beschikt LittlePeople over een gesprekspartner die alle ouders vertegenwoordigt. De commissie wordt regelmatig geïnformeerd door de directie over de dagelijkse gang van zaken en recente ontwikkelingen. De commissie heeft recht om advies te vragen en eveneens recht om advies te geven. Kinderopvang LittlePeople stelt het reglement op waarbinnen de commissie actief is en de commissie stelt vervolgens zelf haar huishoudelijk reglement op. Om in contact te komen met onze oudercommissie kunt u terecht op onze website.

§11.3 GGD Brabant Zuidoost

Kinderopvang LittlePeople wordt jaarlijks getoetst door de GGD. Het verslag van deze toetsing ligt ter inzage op de groep en is ook geplaatst op onze website..

§11.4 Branchevereniging

Kinderopvang LittlePeople is aangesloten bij de brancheorganisatie MO-groep Kinderopvang. Wij volgen het Convenant Kwaliteit en de Cao-regelingen binnen de branche.

§11.5 Hulporganisaties en lokale instellingen

Kinderopvang LittlePeople heeft een sociale kaart aangelegd met hulporganisaties en lokale instellingen in Best. Zij is bevoegd om ouders voor specifieke informatie door te verwijzen naar de betreffende instellingen. Wij werken samen met Zuidzorg (consultatiebureau) en "Beste Betsy" (Centrum voor Jeugd en Gezin gemeente Best)

12 OVERIG

§12.1 Verzekeringen

Kinderopvang LittlePeople heeft een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering .

§12.2 Klachtenreglement

Waar veel mensen komen, kunnen klachten ontstaan. Om ervoor te zorgen dat klachten op de juiste wijze worden afgehandeld, hanteert Kinderopvang LittlePeople deze interne klachtenregeling. Deze interne klachtenregeling is uiteraard in lijn met de Wet Kinderopvang en beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders.

Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene en/of de verantwoordelijke locatiemanager. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden bij de Directie van LittlePeople. Een formele klacht wordt schriftelijk (of via e-mail) ingediend.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang in Den Haag (www.klachtenloket-kinderopvang.nl) of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie (www.degeschillencommissie.nl). In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie

BIJLAGE I. Beroepskracht-Kind Ratio

Dagopvang

Tabel 1. Berekening van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en de maximale groepsgrootte bij groepen in de dagopvang

	Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
Groepen alle kinderen één leeftijd	0 tot 1	1	3	2	6	3	9	4	12
	1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16
	2 tot 3	1	8	2	16	----	----	----	----
	3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----
Gemengde leeftijdsgroepen	0 tot 2	1	4	2	8	3	14 ¹	4	16 ¹
	0 tot 3	1	5	2	10	3	13 ¹ /14 ⁴ /15 ₂	4	16 ¹
	0 tot 4	1	5	2	12	3	14 ¹ /15 ³ /16 ₂	4	16 ¹
	1 tot 3	1	6	2	11	3	16	----	----
1 tot 4	1	7	2	13	3	16	----	----	
2 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----	

¹ Waarvan maximaal acht kinderen van 0 tot 1 jaar.

² Waarvan maximaal drie kinderen van 0 tot 1 jaar.

³ Waarvan maximaal vijf kinderen van 0 tot 1 jaar.

⁴ Waarvan maximaal vier kinderen van 0 tot 1 jaar.

Buitenschoolse Opvang

Tabel 2. Berekening van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en de maximale groepsgrootte bij groepen in de buitenschoolse opvang

Leeftijd Kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
4 tot 7	1	10	2	20	----	----
7 tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt	1	12	2	24	3	30
4 tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt	1	11 ¹	2	22 ²	----	----

¹ Waarvan maximaal negen kinderen van 4 tot 7 jaar.

² Waarvan maximaal achttien kinderen van 4 tot 7 jaar.

Combinatiegroepen Dagopvang / Buitenschoolse Opvang

Het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen in een combinatiegroep dagopvang/buitenschoolse opvang wordt bepaald op basis van Tabel 1, waarbij een kind van 4 jaar tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt, wordt beschouwd als een kind van 2 tot 4 jaar.

BIJLAGE II.   Overzicht locaties Little People/ BSO Next Step

Vestiging Wilhelminadorp (IKC De Paersacker)

Locatie: Kinderopvang LittlePeople, Joh. Verleunstraat 27/27A (KDV).

Bestaand uit twee groepen 0-4 jaar, maximaal 15 kinderen per groep. Tevens een groep 2-4 jaar op de 1^e verdieping (maximaal 15 kinderen). Aantal beschikbare plaatsen dagopvang: 45

LRKP: 937917746

Handelsregister: 000027865134 (nr. 27) en 000031708331 (nr. 27A)

Locatie: Kinderopvang LittlePeople, Joh. Verleunstraat 29 (BSO).

Bestaande uit 2 groepen 4-13 jaar, maximaal 20 kinderen per groep

Aantal beschikbare plaatsen buitenschoolse opvang (voor- en naschools): 40

LRKP: 173444398

Handelsregister: 000034022899

Locatie: Kinderopvang LittlePeople, Joh. Verleunstraat 29 (VVE).

Bestaande uit 1 groep 2-4 jaar, maximaal 16 kinderen (met VVE)

Aantal beschikbare plaatsen peuteropvang met VVE: 16

LRKP: 191591294

Handelsregister: 000034022899

Vestiging Heivelden / Heuveleind (IKC De Heydonck)

Locatie: Kinderopvang LittlePeople, Wildheuvel 15 (BSO).

Bestaande uit 2 groepen 4-13 jaar (max 17 kinderen en max 15 kinderen).

Aantal beschikbare plaatsen: 32

LRKP: 100657084

Handelsregister: nog niet bekend

Locatie: Kinderopvang LittlePeople, Wildheuvel 17-19 (KDV).

Bestaande uit 2 groepen 0-4 jaar, 1 groep van maximaal 14 kinderen en 1 groep van maximaal 15.

Aantal beschikbare plaatsen dagopvang: 30

LRKP: 158472263

Handelsregister: 000034092757 (nr. 17) en 000034022902 (nr. 19)

Locatie: Kinderopvang LittlePeople, Paardenhei 7 (VVE).

Bestaande uit 1 groep 2-4 jaar, maximaal 16 kinderen (met VVE)

Aantal beschikbare plaatsen peuteropvang met VVE: 16

LRKP: 336964225

Handelsregister: 62342282

Vestiging Naastenbest

Locatie: Kinderopvang LittlePeople, Emmalaan 27 (KDV).

Bestaande uit een verticale groep 0-4 jaar (maximaal 16 kinderen) en een horizontale groep (leeftijdsopbouw nog nader te bepalen, maximaal 8 kinderen).

Aantal beschikbare plaatsen: 24

LRKP:283589942

Handelsregister: 62342282

BIJLAGE III. Opleidingsplan 2018/2019

Naam opleiding/ training/cursus	Naam organisatie/ persoon die dit verzorgt	Voor welke medewerkers?	Wanneer?	Doelstelling/opbrengst. Relateren aan inspectiekader.
Coaching gebruik KIJK	Dusty Croes	Alle medewerkers Verleunstraat die KIJK in moeten vullen.	Gedurende heel 2018- 2019	Werkwijze van registratie m.b.v. KIJK eigen maken/borgen. Doorgaande lijn versterken. (Volgen ontwikkeling van kinderen)
Coaching gebruik Horeb	Linda Aerns	Alle medewerkers van Paardenhei/ Wildheuvel die Horeb in moeten vullen	Gedurende heel 2018- 2019	Werkwijze van registratie m.b.v. HOREB eigen maken/borgen. Doorgaande lijn versterken. (Volgen ontwikkeling van kinderen)
3F niveau Nederlands	Werkend leren	Claire Delleman Annelies Toemen Irma Voets Lonneke Burgers Mandy v.d. Kerkhof Natascha Houtdijk Rian Raaijmakers Alien van Hoof	Afronding najaar 2018	Voldoen aan taaleis 3F voor de PM-ers

3F niveau Nederlands	Werkend Leren	Medewerkers die nog niet aan de taaleis 3F voldoen.	medio 2019 starten	Voldoen aan taaleis 3F voor de PM-ers
Kinder EHBO	MVM	Alle vaste medewerkers	2019	Op iedere groep minimaal 1 PM-er met EHBO-certificaat houden. (Is nu reeds het geval) Iedere medewerker die langer dan 1 jaar in dienst is beschikt over een Kinder EHBO-certificaat.
Oog voor interactie inclusief werken met Baby's	Werkend Leren	Suzanne Rensen Mandy v.d. Kerkhof Emma Main Martine v.d. Stappen Natascha Houtdijk Lonneke Burgers Fenna v.d. Straeten Tamara Doreleijers Claire Delleman Annelies Toemen	Start september 2018, afronding medio 2019	Kwaliteitseis IKK, speciale aandacht voor het werken met baby's
BHV	MVM	Alle medewerkers in bezit van BHV	13 maart 2019 en nog n.n.t.b.	Op peil houden van niveau van bedrijfshulpverlening van reeds geschoolde BHV-ers.

IKC-avonden	Angelique Sterken (M&O groep)	Alle medewerkers van IKC de Heydonck	11 oktober 2018 2 april 2019	Het vormgeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en schoolse educatie. Het intensiveren van samenwerking binnen IKC.
IKC-avonden	Angelique Sterken (M&O groep)	Alle medewerkers van IKC Paersacker (incl. Little People Verleunstraat en Emmalaan)	15 november 2018 14 mei 2019	Het vormgeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en schoolse educatie. Het intensiveren van samenwerking binnen IKC.
IKC-workshops	Angelique Sterken (M&O groep)	Alle medewerkers van Little People	13 april 2019	Vaardigheden competenties pedagogisch medewerkers versterken Ouderbetrokkenheid Werken met educatieve materialen passend bij ontwikkelingsfase
Pedagogisch Coach (aanvullend traject)	RIJKT	Dusty Croes	t/m juni 2019	Voldoen aan IKK eis Pedagogisch Coach
Pedagogisch Coach	EDUX	Suzanne Rensen Linda Aerns	Start en afronding in 2019	Voldoen aan IKK eis Pedagogisch Coach
VVE-nascholing	Joelle v.d. Heuvel of Kracht educatief	Alle medewerkers die VVE geschoold zijn én de medewerkers die de basistraining volgen	2x in 2019	Verbeteren en verdiepen van kennis en vaardigheden omtrent het werken in een VVE groep: -ontwikkelingsstimulerende activiteiten (op de groep en thuis) -betekenisvol aanbod -aandacht voor uitbreiding van taal/woordenschat middels spel

VVE-startblokken volledige training	Kracht educatief	Tessa Greveling Linda van Asseldonk	Gestart in 2018, loopt door in 2019	Certificering voor het werken met het VVE-programma Startblokken. VVE-eis voor het werken op een VVE-groep.
VIB-Coaching	Dusty Croes	Alle medewerkers VVE	2019	Verhogen van inzicht in betrokkenheid, betekenis en afstemmen van activiteiten aanbod op Ontwikkelingsbehoefte van kinderen. (VVE)
Beeld coaching in werken met baby's (Babyspecialist)	RIJKT	Wendy Bogers	Afronding in 2019	Babyspecialisatie (voldoen aan IKK eis) Sensitief en responsief leren reageren op de natuurlijke communicatie van baby's Inzicht in- en respect voor de autonomie van een baby Kennis van de lichaamstaal van baby's en inzicht in de verschillende ontwikkelingsfasen, kennis over de breinontwikkeling van baby's, stressregulatie, hechting en stimuleren van de ontwikkeling Interactieve vaardigheden verhogen met behulp van video coaching (gekoppeld aan welbevinden, betrokkenheid en breinontwikkeling van baby's) Ondersteunen van de emotionele ontwikkeling met extra aandacht voor taal Accuraat analyseren van interactiepatronen tussen baby's onderling en tussen baby's en professional De leefomgeving (ruimte en inrichting) van baby's aan kunnen passen op de ontwikkeling Inzicht in wat communicatie met ouders over gerichte verzorging en de ontwikkeling van baby's oplevert Zelfreflectie in het werken met baby's De samenwerking binnen een groep wordt inzichtelijk en kan effectiever worden ingezet.

Coaching babygroepen	Wendy Bogers	Medewerkers zonder babyspecialisatie	Vanaf medio 2019	Zie bovenstaand.
-------------------------	--------------	--	------------------------	------------------